Lodzer Tageblat № 28

Opłata pocztowa uiszcz. ryczałtem.

פרייז 15 גראשען

היינט 6 זייטען

לאדזער טאגעבלאט

רעדאקציע און אדמיניסטראציע: פיעטריקאווער 16. טעלעפאנען פון: רעדאקציע 57-100, פון אדמיניסטראציע 47-100 | דינסטאג, כ"ה שבט תרצ"ב | 2 Lutego 1932 | 25-טער יאהרגאנג

נאנקין ווערט באמבארדירט דורך די יאפאנער

כינעזישע רעגירונג פערלאזט די הויפט-שטאט.—שארפער פראטעסט פון ענגלאנד, אמעריקא און איטאליען געגען יאפאן. — יאפאנער אפגעווארפען דעם פארשלאג וועגען א נייטראלער פאס אין שאנכאי

היינט—די פייערליכע ערעפנונג פון דער אנטוואפנונגס-קאנפערענץ

לאנדאן, 1. פעברואר (ספ.) 5 יאפאנישע קאנטר-טארפעדא שיפען האבען היינט פארטאגס אנגעהויבען צו באמבארדירען די פארטען פון נאנקין. אין שטאט איז אויסגעבראכען א שרעקליכע פאניק. די בעפעלקערונג אנטלויפט מאסענווייז.

ס'ווערען אין איילעניש ארגאניזירט אפטיילונגען פון פריוויליגע. די כינעזישע מיליטער-אנפיהרונג גרייט זיך צו פערטיידיגען די הויפט-שטאט מיט שווערער ארטילעריע.

די סיבה פון דער באמבארדירונג פון דער כינעזישער רעזידענץ זאל זיין ווי וואס די כינעזישע מאכט האט נישט אויסגעפיהרט די פאדערונג פון יאפאנישען אדמיראל אבצושטעלען דאס ווערבירען פריוויליגע.

יאפאנער אפגעווארפען דעם פארשלאג וועגען א נייטראלען פאס

לאנדאן, 1. פעברואר, (ספ.) דער אדמיראל פון יאפאנישען פלאט האט אפגעווארפען דעם פארשלאג פון די אמעריקאנער און ענגלענדער צו בעשטימען אין שאנכיי א נייטראלען פאס. דאס אפווארפען מצד די יאפאנער דעם פארשלאג וועגען א נייטראלען פאס, האט אין לאנדאן געמאכט א שווערען איינדרוק.

יאפאנער בעזעצט די הויפט-פאסט און אינטערנאציאנאלן קווארטאל

שאנכיי, 1 פעברואר, (ספ.) דאס יאפאנישע מיליטער האט בעזעצט די הויפט-פאסט פון אינטערנאציאנאלען קווארטאל אין שאנכיי.

די כינעזישע רעגירונג האט פערלאזט נאנקין

לאנדאן, 1 פעברואר, (ספ.) די כינעזישע רעגירונג האט פערלאזען נאנקין און זיך אריבערגעטראגען אין דער שטאט לאיאנג, וואס ליגט אין צפון-מערב'דיגען טייל פון דער פראווינץ הונאן. די מאכט אין נאנקין האט איבערגענומען דער קאמינטאנג, וואס האט אן ארמעע פון 30 טויזענד פריוויליגע.

כינא וועט נישט ערקלערען קיין מלחמה

פאריז, 1. פעברואר (ספ.) דער כינעזישער אויסערן-מיניסטער לייקענט קאטעגאריש אפ די ידיעה, אז כינא האט בדעה צו ערקלערען יאפאן קריג. די כינעזער, האט ערקלערט דער מיניסטער, זענען גרייט צו קעמפען ביז צום לעצטען טראפען און ביז דער לעצטער קויל, אזוי לאנג ווי ס'וועלען אנהאלטען די גוואלט-אקטען מצד די יאפאנער.

65 אמעריקאנער קריגס-שיפען פאהרען קיין שאנכיי

ניו-יארק, 1 פעברואר, (ספ.) 65 אמעריקאנער קריגס-שיפען זענען היינט אפגעפאהרען פון סאן-פראנטשישקא און סאן-פעדרא אין דער ריכטונג פון די האווייער אינזלען. די שיפען פאהרען כלומרשט אויף מאנעווערס. פאקטיש אבער זאלען זיי פאהרען קיין שאנכיי.

היינט—ערעפנונג פון אנטוואפנונגס-קאנפערענץ

גענף (ספ) היינט 3 נאכמיטאג וועט פארקומען די פייערליכע ערעפנונג פון דער אנטוואפנונגס-קאנפערענץ, אין וועלכער ס'בעטייליגען זיך א חוץ די מיטגלידער פון פעלקער-בונד אויך אמעריקא, ראטען-רוסלאנד, טערקיי און בראזיליען. אין משך פון נעכטיגען טאג זענען שוין כמעט אלע דעלעגאציעס אנגעקומען אין פולען קאמפלעט. ס'זענען אויך אנגעקומען הונדערטער זשורנאליסטען פון דער גאנצער וועלט. די שטימונג אין שטאט איז א יום-טוב'דיגע.

גענף (ספ.) די שווייצארישע רעגירונג האט זיך אפגעזאגט ארייצולאזען ראדעק'ן קיין גענף. ראדעק איז אמת נישט קיין מיטגליד פון דער סאוויעטישער דעלעגאציע נאר א קארעספאנדענט פון דער „איזוועסטיא" אבער ער איז געקומען צוזאמען מיט דער רוסישער דעלעגאציע.

קאמוניסטען בעפאלען זרובבל'ן

און איהם גוט צוקלאפט אנ'אויג

לוטוטש (טעלעפאניש) זונטאג אין אוונד האט דא געזאלט פארקומען א רעפעראט פון רעדאקטער פון די לינקע „פועלי ציון" זרובבל, פאהרענדיג צום רעפעראט זענען איהם אויפ'ן וועג בעפאלען קאמוניסטען און גוט צוקלאפט, א בעזונדערס שווערן קלאפ האט זרובבל בעקומען אין אנ'אויג. נוט קוקענדיג דעריויף האט זרובבל געהאלטען זיין רעפעראט, פראטעסטירענדיג אויפ'ן שארפסטען אופן געגען דעם אנפאל פון די קאמוניסטען. די פארטיי פון די לינקע „פועלי ציון" האט אין צוזאמענהאנג מיט אנפאל אויף זרובבל'ן בעשלאסען צו פיהרען און גאנצען לאנד א פראטעסט-אקציע געגען די קאמוניסטישע אנפאלען.

היינט זענען די קאמוניסטען און לוטוטש בעפאלען די לאקאלען פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע, פון השומר הצעיר און פון „גורדוניה" און זיי פולשטענדיג דעמאלירט. די אנפאלער האבען פערניכטעט די ארכיווען, צובראכען ס'גאנצע מעבעל און אנגעמאכט אין די דריי לאקאלען פולשטענדיגע חרובֿ בנות.

פייערליכער קבלת-פנים פאר זשגערער רבין אין ירושלים

ירושלים, 1 פעברואר, (יט"א טעלעגר.) היינט איז אהער אנגעקומען דער גערער רבי מיט זיין סוויטע. דעם רבי'ן האבען אפגעווארט ביי דער באהן פארשטעהער פון פוילישען קאנסולאט. דער פרעזעס פון פערבאנד פון די פוילישע יודען און הונדערטער חסידים.

דער ערשטער האט אנגעקינדיגט א וויזיט דעם גערער רבי'ן דער פוילישער גענעראל-קאנסול אין ירושלים.

אמעריקא פערגרעסערט איהר קריגס-בודזשעט

וואשינגטאן, 1 פעברואר, (ספ.) צוליב די געשעהענישען אויפ'ן ווייטען מזרח, האט דער אמעריקאנער סענאט בעשלאסען צוריק אריינצושטעלען אין בודזשעט די סומע פון 50 מיליאן דאלאר אויף פערשטארקען דעם קריגס-פלאט.

אויפן קריגס-פראנט איז רוהיגער

לאנדאן, (ספ.) אין נאנקין איז א ביסעל רוהיגער געווארען. די יאפאנער האבען אפגעשטעלט די באמבארדירונג. די אויסלענדישע בירגער, וועלכע האבען זיך געהאט פערזאמעלט אין די קאנסולאטען, זוכענדיג דארט שוץ, זענען צוריקגעגאנגען אין זייערע וואוינונגען.

1 בירגער... געקומען נאכקוקען דעם בודזשעט-פרעלימינאר

(ב) אין הסכם מיט'ן אוסטאוו ווערט אין מאגיסטראט יעהרליך אויסגעלעגט דער בודזשעט-פרעלימינאר און יעדער בירגער האט די מעגליכקייט נאכצוקוקען דעם בודזשעט כדי צו קענען נאכדעם רעקלאמירען. הייאהר האט זיך אין משך פון די 7 טעג, בעת וועלכע דער בודזשעט-פרעלימינאר איז געווען אויסגעלעגט, געקומען 1 פערזאן נאכקוקען. און דער איינער איז טאקי דערנאך ארויסגעטרעטען מיט א רעקלאמאציע.

טשאנג-קאי-שעק גרייט זיך צו אנ'אפענסיווע

טאקיא (ספ) לויט די דערהאלטענע ידיעות גרייט צו טשאנג-קאי-שעק אנ'ארמעע פון 50 טויזענד מאן, צו מאכען א גענעראל-אנגריף אויף די יאפאנער אין שאנכאי. ער וויל קודם-כל מאכען אנ'אונגעריכטען אנגריף אויפ'ן יאפאנישען פלאט.

אויטאבוס-קאטאסטראפע הינטער פיעטרקאוו

שאפער און עטליכע פאסאזשירען לייכט פערוואונדעט

פעטראקאוו (טעלעפאניש) מיט'ן אויטאבוס, וואס קורסירט אויף דער ליניע בעלכאטאוו — פיעטרקאוו, איז נעכטען געשעהן א קאטאסטראפע. צוליב א דעפעקט אין מאטאר איז דער אויטאבוס ארויף אויף א פלויט און צעשמעטערט געווארען. דער שאפער און איניגע פאסאזשירען זענען לייכט פערוואונדעט.

היינט דינסטאג, דעם 2-טן פעברואר, 7 א זייגער אוונד קומט פאר א הזכרה אין אייגענעם לאקאל פון פעראיין „לינת-אורחים", פיעטריקאווער 59 נאך דעם פערשטארבענעם אונזער לאנג-יעהריגען מיטגליד און גבאי דבית הכנסת דאלטשטאט, וואלבארסקא 20 №

אברהם בן יוסף הלוי ז"ל ווארשאווסקי

ווי אויך מיטוואך, דעם 3-טן פעברואר, 11 א זייגער פארמיטאג קומט פאר אויף דעם בית-החיים די ענטהילונג פון דער מצבה ווי אויך א הזכרה, אויף וואס מיר בעטען די פאמיליע און אלע אונזערע מיטגלידער, ווי אויך סימפאטיקער און די מתפללים פינקטליך צו ערשיינען.

די פערוואלטונג.

ZŁ. 4.000.— MIESIĘCZNIE

zarobi generalny zastępca przy sprzedaży zupełnie nowego, bezkonkurencyjnego opatentowanego artykułu masowego. Każdy mieszkaniec miasta jest kupującym. Reflektanci z kapitałem od 5 — 20.000.—— w stosunku do przydzielonego rejonu do wyłącznej sprzedaży zechcą złożyć oferty pod Katowice skrytka pocztowa 20.

St. felczer T. OKNO

האט זיך איבערגעצאגען אויף זאוואדזקא 19, טעל. 137-03

מזל-טוב!

בברכת מז"ט חמה ולבבית אנחנו מאחלים את חברנו הנכבד

כ"ר שמחה בינם איינשטיין

לנשואיו את הצלמה ב"ג

מרת זיסל סטראשונער מלודז

יזכו לבנות את ביתם באושר ובהצלחה על הרי ציון.

ברגשי כבוד

חברה „הדרת צעירים" בלודז

Wykwalifikowana Nauczycielka

języka polskiego matematyki i ma kilka godzin wolnych. Przyspasabia uczniów i uczenice do 7-ej klasy. Ceny przystępne. Wiadomość w adm. pisma sub. „Wykwalifikowana".

נאך קורצע און שווערע ליידען איז געשטארבען אין עלטער פון 49 יאהר אונזער ליבע און נישט-פערגעסליכע מוטער, שוויגער-מוטער, גרוים-מוטער, שוועסטער, שוועגערין און טאנטע

נ"ע

יענטע ברכה אשת ר' יצחק ז"ל בוימגאלד

בת ר' שמואל צבי ז"ל

פון 2-טען מאן יאקובאוויטש.

די לוי' קומט פאר היינט דינסטאג, כה' שבט תרצ"ב 12 א זייגער מיטאג פון טרויער-הויז נארוטאוויטשא 49, וועגען וואס עס טיילט מיט און גרויס צער די אין טיפען טרויער

פערבליבענע פאמיליע.

דעם 26, יאנואר 1932 איז געשטארבען אין טשערנאוויץ (רומעניען) און דארט צו קבורה געקומען מיין אומפערגעסענער מאן, ליבער ברודער, שוואגער און אנקעל

נ"ע מאריץ גאלד

אין עלטער פון 45 יאהר

וועגען דעם שווער געטראפענעם אומגליק טיילט מיט אין גרויס צער

די טיפטרויערנדע הינטערבליבענע פאמיליע.

ציון. צוזאמענפאהר וועגן דער יידישער פאליטיק אין סיים

דעפ. גרינבוים קלערט אויף פארוואס ער האט געשטימט געגען בודזשעט; אויב זיין פאליטיק וועט ניט אקצעפטירט ווערן, וועט ער לייגען זיין מאנדאט

ד"ר ברוידע געגען גרינבוים'ס פאליטיק, ד"ר ראזענבלאט — מסכים מיט גרינבוים'ען

ווארשא (טעלעפאניש) די היינטי־גע פארמיטאג־זיצונג פון 10. ציוניסטי־שען לאנד־צוזאמענפאהר איז געפיהרט געווארען אונטער'ן פארזיץ פון ד"ר קלומעל.

נאכדעם ווי ס'זענען געלייענט געווארען א ריי ווייטערדיגע בעגריסונגען, האט זיך אנגעהויבען די דיסקוסיע איבער'ן רעפעראט פון דעפ. גרינבוים וועגען דער לאנדעס־פאליטיק. צווישען אנדערע ראט גענומען א ווארט ד"ר מ. ברוידע (לאדז) וועלכער האט א לענגערער רעדע קריטיקירט די פאליטישע ליניע פון גרינבוים'ען און זיך אפגעשטעלט וועגען מצב אין ציוניזם. ד"ר ב. האט זיך קאטעגאריש ארויסגעזאגט געגען פראקציאניזם אין דער ציוניסטישער בעוועגונג. דאס פראקציע־סיסטעם פיהרט צו א ירידה פון דער ציוניסטישער בעוועגונג. וואס שייך דער לאנדעס־פאליטיק, איז דער רעדנער אין דער מיינונג, אז די יודען דארפען זיך ניט מישען צווישען די פוילישע קעמפענדע צדדים פאר די יודען איז אלץ איינס ווער ס'שטעהט בעי דער מאכט, צי די רעכטע, צי די צענטער, צי די לינקע. אלע האבען בנוגע די יודען איין פראגראם.

די אנדערע רעדנער האבען קריטי־קירט דעם אפטרעטענדען צ. ק., וואס האט נאך פערשארפט דעם פראקציא־נעלען קאמף אין דער פוילישער ציו־ניסטישער ארגאניזאציע. בעים סוף פון דער פארמיטאג־זיצונג האט דער ג. דעפ. הארטגלאס מיטגעטיילט, אז ס'איז אויפ'ן צוזאמענפאהר געשאפען געווא־רען א פראקציע פון 130 דעלעגאטען, וואס האט זיך געשטעלט די אויפגאבע צו פערהיינדערן די בעזונדערע פראק־ציעס, הויפטזעכליך צו פערהיינדערן „על המשמר" און „עת לבנות".

ס'איז דאן געקליבען געווארען א פער־מאנענץ־אויסשוס, און וועלכען ס'זענען ארײַן פון לאדז: ד"ר ראזענבלאט, לומאן און קאספערג.

בעת דער נאכמיטאג־זיצונג האט צוו. אנר. גענומען א ווארט מרעפ. ד"ר ראזענבלאט, וועלכער האט ערקלערט, אז אין דער לאנדעס־פאליטיק איז ער פול־שטענדיג מסכים מיט'ן דעפ. גרינבוים. ס'וועט קומען א צייט, ווען אלע וועלען עפענען די אויגען און זעהן, אז דעפ. גרינבוים'ס פאליטיק איז די איינציגע ריכטיגע. וואס שייך אונזער מצב אין ציוניזם און אין ארץ ישראל איז אלץ אפהענגיג פון אונז גופא, פון אונזערע אייגענע כחות. מיר מוזען פיהרען די ארבייט קאנסאלידירט, נישט צושפלי־טערט אין פראקציעס.

צום סוף פון דעפ. ראזענבלאט'ס רע־דע, איז אריינגעקומען און זאל ד"ר האנטקע. דער נאנצער זאל האט איהם שטארק אפלאדירט. נאכדעם ווי דער פארזיצער ד"ר פריוור בעגריסט דעם גאסט, בעקומט דעפ. גרינבוים דאס ווארט צו ענטפערן די אפאנענטען. די ענטפער רעדע פון דעפ. גרינבוים האט געדויערט איינגע שעה. ער האט געענטפערט יע־דען אפאנענט בעזונדער. זעהר שארף איז גרינבוים ארויסגעטרעטען געגען די גאליציאנער ציוניסטען. אויף די אגודה איז איצט שטארק, האט געזאגט דעפ. גרינבוים, איז עס די שולד פון די גאלי־ציאנער ציוניסטען. דעפ. גרינבוים בעג־גרינדעט דאן אויספירליך פארוואס ער האט געשטימט און סיים געגען בוד־זשעט.

איך וועל אויך ווייטער זיך האלטען אין דער דאזיגער ליניע — האט אויס־געפיהרט דעפ. גרינבוים. אויב דער צו־זאמענפאהר וועט איינגעפינגען, אז כ'האב געהאנדעלט שלעכט, בין איך גרייט יע־דע מינוט צו לעגען דעם מאנדאט.

מינ. זאלעסקי וועגן די נאציאנאלע מינדערהייטען

גענף, 1 פעבריאר, (ספ.) א מאר־שטעהער פון „איסקרא" האט געהאט אנ'אינטערוויאו מיט'ן מינ. זאלעסקי מכח'ן בעשלוס פון פעלקער־בונד־ראט וועגען דער פעטיציע פון דער אוקרא־אינער מינדערהייט. מינ. זאלעסקי האט געזאגט צוו. אנד.

ביי דער פולסטער אכטונג פאר דער טעטיגקייט פון פעלקער־בונד וועגען שוץ פון די נאציאנאלע מינדערהייטען מוז איך פעסטשטעלען, אז אנ'ענט־פער אויף די פראגען דארף מען זוכען אין ווארשא, נישט אין גענף.

מ'דארף געדענקען, אז דער פעלקער־בונד איז נישט קיין איבער־מלוכה'שער ארגאניזם, אדער עפעס א גערעכטיג־קייטס־טריבונאל.

די נאציאנאלע מינדערהייטען וואל־טען דעריבער געטון א סך בעסער, ווען זיי וואלטען זיך בעמיהט צו ערלעדי־גען זייערע ענינים דירעקט מיט זייערע רעגירונגען. כ'בין איבערצייגט, אז אויף דעם וועג וואלטען זיי דערגרייכט א סך מעהר.

נייע פראטעסט־נאטע געגען יאפאן

לאנדאן, 1. פעברואר (ספ.) די באטשאפטער פון אמעריקא, ענגלאנד און איטאליען האבען איבערגעגעבען דער יאפאנישער רעגירונג א פראטעסט־נאטע פון זייערע רעגירונגען געגען דער האנדלונג פון יאפאן און שאנכאי.

דער נאמענס־טאג פון מלוכה־פרעזידענט

נעכטען געפייערט געווארען אין לאדז

דער נאמענס־טאג פון מלוכה־פרעזי־דענט פראפ. אינגאציי מאשציצקי איז נעכטען אין לאדז געפייערט געווא־רען אויף'ן פראציאנעלען שטייגער. די דיי־זיגע זענען געווען בעהאנגען מיט נא־ציאנאלע פאנען. דאס אייגענע איז די טראמווייען־וואגאנען.

אין דער גארניזאן־קירכע איז פאר־געקומען א פייערליכער נאמענס־דינסט מיט'ן אנטייל פון וואיעוואדע, שטאט־סטאראסטא, פאליציי־קאמענדאנט, שעף פון ד. א. ק. גענ. מאלאכאווסקי, פאר־שטעהער פון דער שטאט־פערוואלטונג, געזעלשאפטליכע ארגאניזאציעס.

10 פריה איז פארגעקומען א גאטעס־דינסט אין דער אלטשטאטישער שוהל מיט'ן אנטייל פון פארשטעהער פון דער קהלה, ראבינאט און פארשטעהער פון דער מאכט.

דינסטאג 2 פעברואר.

לאדז (233,8) 11.58 שעה־צייכען, פארלעזען פון טאג־פראגראם און ווע־טער בעריכט, 12.15 סימפאנישער פריה־מארגען פון דער ווארשאווער פילהאר־מאניע, 3.— מוזיק פון קראקא, 3.55 פראגראם פאר קינדער, 4.20 גראמא־פאן־פליטען, 4.40 פארטראג, 4.55 גרא־מאפאן־פליטען, 5.15 פארטראג פון ווילנא, 5.30 אנגאנעהמע און נוצליכע ידיעות, 5.45 פאפולערער סימפאנישער קאנצערט פון פילהארמאנישען ארקעס־טער, 7.— פערשידענעס, 7.25 פארלע־זען פון פראגראם אויפ'ן נעכסטען טאג. 7.30 פילם־קאלענדאר, טעאטער רעפער־טואר און גראמאפאן־פליטען, 7.45 הארך־שפיל א. ט. „אונטער דעם הייסע אפ־ריקאנישען הימעל", 8.15 פאפולערער קאנצערט פון ראדיא ארקעסטער, 9.55 טעכנישער פאסט קאסטען, 10.10 פיאנא רעציטאל פון מ. חזין, 10.45 וועטער פאליציי און ספארט קאמוניקאטען, — 11 טאנץ מוזיק פון רעסטאראן „לווורע" אין לאדז.

* * *

היינט 16.40 וועט אינזש. טאראטא געבען א סך פראקטישע ידיעות ווי אזוי אויסצונוצען ווארימקייט אלס קראפט

ביי מאשינען. שפעטער וועט פראפ. רידזעווסקי דערצעהלען ווי אזוי מען האט אין מיטעלאלטער געזוכט א וועג קיין אינדיען, 20.15 טרעט ארויס אלס סאליסט דער טענאר סטאניסלאוו גרוי־שטשינסקי. ער וועט זינגען די אריעס פון „פאיאצי" און אנדערע.

בודזשעט־סעסיע פון שטאט־ראט

מארגען הויבט זיך אן די בודזשעט־סעסיע פון שטאט־ראט. די בודזשעט־זיצונגען וועלען פארקומען 2—3 מאל אין וואך אין משך פון חודש פעברואר. אויפ'ן 1. מערץ רעכענט מען, זאל דער בודזשעט שוין זיין דורכגעפיהרט. דער הײַ־יעהריגער בודזשעט איז ווי בעקאנט, קלענער פון פאר א יאהרען מיט 30 פראצענט.

135.000 זל. הלוואות פון קהלה גמילת־חסדים־קאסע

אויף א זיצונג פון דער „גמילת חס־דים"־קאסע בעי דער קהלה, איז נעכטען בעשלאסען געווארען צו פערטיילען הלוואות צו די פערזאנען, וואס זייערע בוטעס זענען שוין אנגענומען געווארען פון פריהער, אויף דער אלגעמיינער סו־מע פון 35 טויזענד זל.

בעקומען מיטיילונגען ווען צו קומען אפ־נעמען דאס געלט.

פון לאדזער האנדעלס־געריכט

§

קאמאראווסקי בעקומט א „גלייט"

(5) צוליב דעם, וואס אין דער אי־פארלאשטש פון מאנופאקטור־סוחר אברהם מינץ פון פעטריקאווער 33 האט קיינער פון די קרעדיטארען זיך נישט געמאלדען אויף די פערזאמלונגען אויס־צוקלייבען א סינדיק, דאס דאס געריכט אויפ'ן פארשלאג פון קוראטאר און ריכ־טער־קאמיסאר אנגעזאגט מבטל גע־מאכט דעם ענין.

זיגמונט באמאראווסקי, דער מיט־שותף פון דער געפאלענער פירמע ביע־לינסקי־קאמאראווסקי האט בעקומען א גלייט אויף 2 חדשים.

* * *

אין דער אופארלאשטש פון דער פירמע „ברידער פיטאווסקי" אויסארבעי־טונג פון טעקסטיל־סחורות אויף פעטרי־קאווער 47, איז דער צווייטיילנער סינ־דיק ארויסגעטרעטען צום געריכט מיט דער בייטע צו ערלויבען רעגולירען די חובות, וואס עס קומען די ארבייטער פאר דער צייט פון פאר דער אופאר־לאשטש.

דאס געריכט האט די בייטע ערפילט.

* * *

אין דער אופארלאשטש פון סוחר ישראל הערש קונסקי (סקווערא'ווא 18 וואס ארבייט אויס קלייניש וואסער, האט דאס געריכט בעשטימט אלס צייט־ווייליגען סינדיק אדוו. סלאמניצקי.

יודישע קימפעטארינס וועלען אויך ווייטער נישט געשיקט ווערען אין יודישע קליניקעס

ענטפער פון דער קראנקען־קאסע צו דער קהלה

די קהלה - פערוואלטונג האט זיך עטליכע מאל געווענדעט צום רעגירונגס־קאמיסאר פון דער קראנקען־קאסע ווע־גען געבען א מעגליכקייט יודישע קים־פעטארינס, פערזיכערטע פון דער קראנ־קען־קאסע, צו קענען דורכמאכען די קימפעט אין די יודישע קליניקעס.

נעכטען האט די קהלה בעקומען א ענט־פער פון אמיסאר לאפושעווסקי, אין וועל־כען עס ווערט געזאגט, אז חיות דאס שיקען חולאים אין פריוואטע רייל־אנ־שטאלטען איז פערבינדען מיט גרעסערע

הוצאות און דער פינאנציעלער מצב פון דער קראנקען־קאסע צווינגט צו גיהן אויפ'ן וועג פון איינשפארונגען קען דע־ריבער די קראנקען־קאסע די בוטע נישט

וואס שייך דער פראגע וועגען כשר עסען פאר די חולאים אין די שפיטאלען, ווערט געזאגט אין ענטפער, אז קיין שום שטערונגען ווערען דורכ'ן שפיטאל־פער־סאנאל אין דעם פרט נישט געמאכט, מיט'ן אויסנאהם ווען אריינשיקען עסען איז געגען די מעדיצינישע פארשריפטען פון דאקטאר.

אורטייל אין גרויסען פראצעס

וועגען דער צאל־אפערע

(§) נעכטען נאכמיטאג האט דאס קריי־געריכט ארויסגעטראגען דעם אור־טייל אין צאל־פראצעס, לויט וועלכען טשאפלינסקי האט בעקומען 1 יאהר איינזעצונגס־הויז, סיעראנט — 4 חדשים תפיסה, גלאוואצקי — 2 חדשים תפיסה, זאפלודאווסקי, סט. הולער — 2 חדשים תפיסה, דימעצקי, וואלבערג, גינזבורג און צענגעבערבוים — 2 חדשים תפיסה.

די איבריגע אנגעקלאגטע זענען בעפריים געווארען.

די צוויל־תביעה איז אפגעווארפען געווארען.

אין די מאטיוון האט דאס געריכט די בעשולדיגטע איינגעטיילט אין 2 קא־טעגאריעס: אין טייל, וואס האט גענומען מעהר לאפובקע, די צווייטע, וואס האבען ווייניגער גענומען, בנוגע די אונ־האבער פון די עקספערטאציע־הייזער האט דאס געריכט איינגעפינען, אז זיי האבען נישט געוואוסט פון די דערמאנטע מאכינאציעס.

פון ספארט־לעבען

אלגעמיינע פערזאמלונג פון ספארט־שפיל־פערבאנד

(צ—ר) שבת איז אין לאקאל פון „הכח" פארגעקומען אונטערן פארזיץ פון ה' מאלאנאווסקי די יעהרליכע פער־זאמלונג פון ספארט־שפיל־פערבאנד. נאכן איבערליינען די בעריכטען בע־קומט די פערוואלטונג איינשטימיג אנ'אבסאלוטאריום. א הייסע דיסקוסיע האט ארויסגערופען דער פארשלאג פון די ארבייטער־קלובען אויסצישליסען די פאבריקס־קלובען פון פערבאנד. צום סוף ווערט אויסגעוועהלט א קאמיסיע, וועלכע וועט קאנטראלירען די טעטיג־קייט פון די פאבריקס־קלובען און ארויס־געבן זייער מיינונג, צי זיי זענען שעדליך פאר'ן פערבאנד.

די וואהלען האבען געגעבען פאל־גענדע רעזולטאטען:

פרעזעס — מאיאר מארשאלעק, ווי־צע־פרעזעסען — פאר. וואסקאוויטש און וויאנאווסקי, סעקרעטאר — שטערן (הכח) קאסיר — לעשנעוויטש, פערוואלטונגס־מיטגלידער: בעקער, שיקארסקי, קאש־טשעלסקי, וויינבערג (מכבי).

דיסציפלינאר־אפטיילונג: פארזיצענ־דער: מערלע, ציגלער (הכח), שאפירא (מכבי), נאסקעוויטש פרייס, קאטעט, גרושטשינסקי.

רעוויזיאנס־קאמיסיע: מאלינאווסקי, ד"ר גראבאווסקי און פרעק. גראסער.

§

צוזאמענפאהר פון „מכבי"־וועלט פערבאנד

היינט דינסטאג דעם 2. פעברואר קומט פאר אין לאקאל פון „הכח" (פיעטריקאווער 83) א צוזאמענפאהר פון אלע יודישע ספארט־קלובען, וועלכע זענען אנגעשלאסען אין וועלט־פערבאנד „מכבי" (לאדזער קרייז). אויף וועלכע עס וועט בעהאנדעלט ווערען די פרא־גע פון ארגאניזירען די פוסבאל און שווער אטלעטישע עקספעדיציע אויף דער „מכביאדע".

לאדזער „בר־כוכבא" אין טשענסטעכאוו

שבת האט געוויילט אין טשענסטע־כאוו די באקס־מאנשאפט פון לאדזער „בר־כוכבא", וועלכע האט געקעמפט מיט דעם דארטיגען יודישען טורן־און ספארט־פעראיין. די לאדזער מאנשאפט איז ארויסגעטרעטען אין פאלגענדען צוזאמענשטעל: ליבערמאן, שימקעוויטש ברויטמאן, ביאליסטאק און סאווינסקי.

נאך א גלייכען און אינטערעסאנטען קאמף האט זיך דער מעטש פערענדיגט מיט א נצחון פון דער טשענסטעכאווער מאנשאפט 4:6, דערביי איז שטארק בע־עוולה'ט געווארען דער לאדזער באק־סער ביאליסטאק, וועלכער איז אהן שום סיבה דיסקוואליפיצירט געווארען כאטש ער האט זיין קאמף געוואונען.

פונקטען פאר דער לאדזער מאנשאפט האבען דערגרייכט: ליבערמאן (רעמי), שימשעוויטש (רעמי) און סאווינסקי, וועלכער האט זיין קאמף געוואונען.

לעמבערגער „חשמונאי" אין לאדז

(צ—ר) שבת און זונטאג האט אין לאדז געוויילט די פינג־פאנג־מאנשאפט פון לעמבערגער „חשמונאי", די שטארקס־טע אין פוילען. אלע מעטשען האבען זיך פערענדיגט מיט א לייכטען נצחון פון די געסט, וועלכע האבען פערשפילט נור צו דער יודישער רעפרעזענטאנץ.

די רעזולטאטען זענען פאלגענדע:

„חשמונאי" — „טרזמפעלדאר" 5:0
" — „בר־כוכבא" 0:6
" — „יוטשענקא" 5:0
" — „מכבי" (זגערזש) 0:5
" — „מכבי" (לאדז) 4:1
„חשמונאי" — יודישע רעפרעזענטאנץ 2:3

פונקטען פאר די רעפרעזענטאנץ האבען ערצילט פיטעל (הכח), איכוועל־

לערנט אייך שפאניש

דאס איינציגע ארט פאר עמיגראציע איז נאר זיד־אמעריקא. אין פערלויף פון 3 חדשים צו זעהר נידריגען פרייז. צו ערפאהרען אין אדמינ. פון „לאדזער טאגעבלאט".

סאלאן „נאדיא" נארוטאוויטשא גאס 7
ULICA NARUTOWICZA 7
מאגאזין פאר קינדער־קאנפעקציע, דאמען־וועש און גאלאנטעריע
גרויסער אויסוואהל פון די נייעסטע מאדעלען
● סאליד ● געשמאקפול ● עלעגאנט ● פרייזווערט
בעקליידעט קינד און מוטער
SALON „NADJA", ulica Narutowicza 7.

Dr. med.
M. Wajnberg
chor. nerwowe
Żeromskiego 25 (Pańska)
tel. 172-20 przyjmuje od 5.30 do 8 w.

Dr. med. H. Słobodski
spec. CHORÓB OCZU
Piotrkowska 66, tel. 241-27.
przyjmuje od 12-1 i od 3-4½.

Dr. med. EYCHNER JAKOB
ספעציאליסט פאר אינערע־ און קינדער־קראנקהייטען
האט זיך איבערגעציגען
שרודמיעיסקא 12, טעלעפאן 111-24
עמפאנגט טעגליך פון 6 ביז 8 אווענד.

3 pokoje z kuchnią
z wygodami, od zaraz do odstąpienia
Piotrkowska 10, prawe wejście m. 14.

Dr. med. Ludwik Falk
ספעציאל־ארצט פאר הויט־ און געשלעכטס־קראנק
נאווראט 7, טעל. 128-07
נעמט אן פון 10—12 און פון 5—7.

פלעגט די פיס
PEDICURE
S. Łódzki

Traugutta 5 (Krótka) m. 18 tel. 170-37
נעמט אן פון 11—2 און פון 4—7 נאך. אסיסטענט ביי מיסטער עלצמאן (הינער־אויגען אנשטאלט אין לאנדאן) ספעציאליסט צו בעזייטיגען הינער־אויגען

„לינת־הצדק" — לאדז, — צעגעלניאנא 17.
דער פיזיקאליש־טעראפישער קאבינעט איז טעגליך טעטיג פון 4-6, 11-1 און געפינט זיך אונטערן אויפזיכט פון א דאקטאר־ספעציאל.
קווארץ־לאמפ דיאטערמיע
סאללוקס עלעקטרישע בעדער

Dr. med.
N ROZEN
צאהן־כירורג.
צאהן, קיפער, דזיאנסלעס, גימען און צונג־קראנקהייטען רענטגען־דיאגנאסטיק.
אנדזשעיא 7. טעל. 216-57.
נעהמט אן פון 3—7 נ. מ.

ווינער ארטאפעדישע פראצאוניע
אונטער דער אויפזיכט פון ספעציאליסט דר. ליבישש מאכט לויט גיפס־מאדעלען וויקלאדקעס נעגען פלאט־פיס קינסטליכע פיס, ארטאפעדישע גארסעטען און אפאראטען א. ז. וו. האט זיך פון Karola 5 איבערגעטראגען אויף
Piotrkowska 119

Dr. med.
J. LUBICZ
כירורג און ארטאפעד
פאלודניאווא 9 — טעל. 183-17
ספעצ. פון צוזאמענשטעלען געבראכענע הענד און פיס קראנקהייטען פון ביינער און גלידער: שווינדזוכט (גרוזליצע), אטרעטיזם, רעמאטיזם, פערקרימונגען פון פלייצעס, זשילאקעס. היילונג מיט איינשפריצונגען: אייגענע פראצאווניע פון ארטאפעדישע אפאראטען. וויקלאנעס אויף פיס־שמערצען, קינסטליכע הענד און פיס (פראטעזן) גארסעטען, ברוכבינדען (פאסקעס) א.ז.וו.
נעמט אן פון 3 ביז 5 נאכמיטאג.

Dr. Wołkowyski
צעגיעלניאנא 4
טעלעפאן 216-90
ספעציאל־ארצט פאר הויט ווענערישע קראנק־הייטען און מענער־שוועכע. אלע־ארט אנאליזע בעהאנדלונג מיט קווארץ־שטראלען.
נעמט אן פון 9—2, און פון 5—9 אווענד.
בעזונדער ווארטע־זאל פאר פרויען.

Dr. med. W. Eychner
אקושער און פרויען־ארצט
וואוינט איצט
צעגעלניאנא 4 (נעבען קינא „טשערי"), טעל. 134-72
נעמט אן פון 2.30—4 און פון 7—8 אווענד.

לאדזער טאגעבלאט

Łódzki Dziennik, Łódź, Piotrkowska 16 Skz. poczt. 16

טעלעפאנען: רעדאקציע 160-57, אדמיניסטראציע 100-47

דער רעדאקטאר געמט-אן פון 6 ביז 7 אין אוונד

נישט בעשטעלטע מאנוסקריפטען ווערען נישט צוריקגעשיקט.

ערעפענונג פון דער ענטוואפנונג-קאנפערענץ און די שלאכטען ביי שאנכאי

די קריזיסן פון ענגלאנד און אמעריקא
לען זיך היינט צוקלונגען אלס בע-
סונג פאר דער ענטוואפנונגס-קאנפע-
ז, וואס עפענט זיך אין גענף. די
מאטען פון די יאפאנישע קריגס-שי-
וועלען היינט זיך צוברומען ביי
גליי און נאנקין און בעגריסען די
ינגרלינגער מויזענדער רודיגע און
לאזע בינעזער מיט גראנאטען און
מבעס.

און גענף וועט מען היינט אנהויבן
א ווערטער-שפיל מיט'ן שלום, ענט
פאנונג, און און מאנדזשוריען, בינא,
ן שפילען אקעגן קגמט פאר א פיק-
און הארמאטען-שפיל.

און דער ענטוואפנונגס-קאנפערענץ
ווילגט זיך אויך יאפאן, וועלבע
די ערשטע אזוי צינוש, אזוי ביי-
געבראכען אלע שלום-פערפליכטונ-
אלע שלום-אפמאכען מיט'ן קעלאג-
בראש. טויזענדער מענשען זענען
אומגעקומען פון די יאפאנישע קוי-
און באמבעס. די גרויסע פארמי-
וואס שאנכיי איז בעדעקט מיט חרו-
, איז פול מיט צושטערטע קווארטא-
לען, מיט פערברענטע הייזער, וואס
בערן נאך אפשר. יאפאן פיהרט א
מכה אהן א מלחמה-ערקלערונג. זי
דעריבער כשר. זי קען נישט בע-
אכט ווערען אלס אנפאלערין, נעגען
לכער דער פעלקער-בונד איז מחויב
צעווענדען די שארפסטע סאנקציעס
ראה פערבאפען מאנדזשוריען, דאס
ועצען באריין, דאס באמבארדירען
אנכיי איז נאר א מין שטראף-עקס-
פעדיציע געגען די הוצפה'דיגע בינעזער,
געגען די באנדיטען-באנדעס, געגען דעם
בויקאט אויף יאפאנישע סחורות, אבער
נישט קיין מלחמה, ווייל, ווייל — ס'איז
גאר נישט געווען קיין קריגס-ערקלערונג.
אויב נישט קיין מלחמה, מעג דאך
יאפאן זיך בעטייליגען אין די שלום-אר-
בייטען פון פעלקער-בונד און מאכן שפי-
לען דארט א גאר גרויסע ראל, מעג דאך
יאפאן זיצען צוזאמען מיט די פני פון
דער וועלט אויף דער ענטוואפנונגס-
קאנפערענץ.

א נייע, עכט יאפאנישע המצאה. מען
שיסט, מ'באמבארדירט, מ'הרג'עט אוים
מענשען און מ'מאכט חרוב שטעט, מען
פערבאפט טעריטאריעס און דאך איז
מען כשר, דאך פיהרט מען נישט קיין
מלחמה.

די נייע טעכניק האט ערפינדען פער-
שידענע מיטלען, ווי אזוי בעסער צו
פיהרען היינט א מלחמה. די מאדערנע
מלחמה קומט פאר אין דער לופט, נא-
זען כלי-ערליי שפילען אין איהר די
הויפט-ראל. יאפאן האט נאך נישט גע-
פונען קאר נויטיג צוליב בינא'ס שוואכ-
קייט ארויסצעווייזען אליין, וואס זי קען.
יאפאן האט אבער ערפינדען נאך עפעס
בעסערס: מ'זאל איננעמען א לאנד, מען
זאל אליץ טון, וואס ס'ווערט געטון אין א
מלחמה און דאך זאל עס נישט הייסען
קיין מלחמה. נאכמעהר, די יאפאנער
ווילען פראוואצירען די בינעזער, אז זי
זאל איהר ערקלערען קריג. דאן וועט
דאך ערשט יאפאן רעטען אויפ'ן פערדיל
— אהא, איהר זעהט שוין ווער עס
ברעכט די אפמאכען. ווער ס'איז דער
אנגרייפער?

דאס שפיל פון די יאפאנער איז צו
בולט, אז די וועלט זאל עס נישט פער-
שטעהן, בלויז דער פעלקער-בונד שפילט
זיך נאך און פארמולעס און מ'מאכט
זיך נישט זעהן דאס, וואס א קינד וויים
שוין.

די קאמפען און שאנכיי וועלען זי-
כער בעהערשען די קולוארען-געשפרעכען פון
גיניעווא און אויך די שעהנע רעדעס
און גענף.

איז עס נישט איינס פון די טראגי-
קאמישסטע קורטען פון דער געשיכטע:
די ערעפענונג פון דער ענטוואפנונגס-
קאנפערענץ, צו וועלבער די וועלט האט
זיך אזוי פיל יאהרען געגרייט, קומט
פאר אונטער'ן אקאמפאנאמענט פון
הארמאטען אויפ'ן ווייטען מזרח, וואס
זאגען אז א מלחמה אויף א לאנגע צייט,
וועלבע קען מיט דער ענטוויקלונג פון די
געשעהענישען זיך פונאנדער-טראגען
גאנץ ווייט אויך קיין אמעריקא און אפילו
אייראפא.

בן משה

קריסטליכער פראפעסאר איז זיך מגייר

און בעקומט דעם נאמען אברהם הלל

פראג (ספ.) דא איז פארגעקומען א
סענסאציאנעלע געשעהעניש. דער בע-
קאנטער טוטעל-שול-פראפעסאר, אינזש.
יאזעף כעמינא, 39 יאהר אלט, האט זיך
מגייר געווען און איז איבערגעגאנגען
צום יודענטום.

פראפ. כעמינא האט שטודירט יודי-
שע רעליגיע-פילאזאפיע ביי זיינם א
תלמיד. ער האט א רייחע יאהרען געלערנט
די העברעאישע שפראך און שרייבט
און וואריט. אויך האט ער א רייחע אהרען
געלעבט צווישען יודען. ער עסט נישט
קיין חזיר-פלייש און היט זיך אפ פון
אלע מרפה מאכלים.

נאכדעם, ווי ער האט זיך מגייר גע-
ווען, האט ער אנגענומען דעם נאמען
אברהם הלל.

ביים נישט גוט פיהלען זיך איז דאס נאטירליכע

Frenciszka Józefa

ביטער-וואסער אנ'פוגענעהם ווירקענד
הויז-מיטעל. צו בעקומען אין אלע אפ-
טייקען און אפטייק-סקלאדעס.

קופאן № 8

אויף אומזיסטע יורידישע עצות.

דער בעזיצער פונ'ם דאזיגען קופאן
קאן בעקומען אומזיסט יורידישע
עצות דורכ'ן יורי-קאנסול פון
אונזער רעדאקציע.

גילטיג היינט דינסטאג
פון 3 ביז 4 נאכמיטאג

פאר דער בעקוועמליכקייט פון די
פראווינצער לעזער.

אהן זיגער, אהן בעזיגטע...

פוילישע פרעסע וו. געגן די אוקראאינישע אנקלאגעס, וואס דער פעלקער-בונד האט אפגעווארפען. — פוילען וויל א פרידליך צוזאמענלעבען מיט די נאציאנאלע מינדער-הייטען. — די בירגער-רעכט פון די מינדערהייטען וועלען נישט געמינערט ווערען אויף א האהר די רעגירונג איז געגען יודען „נומערוס קלאוזוס".

אויף דער שבת'דיגער זיצונג פון ראט
פון פעלקער-בונד איז בעראטשלאגט גע-
ווארען די אנקלאגע פון די אוקראאינער
פון קליינפוילען געגען דער דארט אדורכ-
געפיהרטער „פאציפיקאציע". דער ראט
פון דער ליגע האט די דאזיגע פעטי-
ציע אפגעווארפען און גענומען צו קענט-
ניש די ערקלערונג פון דער פוילישער
רעגירונג, אז זי האט די גוואלט-מיטלען
אנגעווענדעט נאר צוליב דער טעראר
און סאבאטאזש-אקציע פון געוויסע אוק-
ראינישע ארגאניזאציעס, און אז זי
שטרעבט צו לעבען בשלום מיט די מינ-
דערהייטען און ענטגעגענצוקומען אלע
זייערע גערעכטע פאדערונגען, אויב זיי
וועלען זיך בעציהען לאיאל צו דער
פוילישער מלוכה.

דער „אילוסטראוואני קוריער" טריי-
מיטערט צוליב דעם בעשלוס אין די
שופרות פון נצחון.

„דער אויסגאנג פון די בעראטונגען
פון פעלקער-בונד-ראט, שרייבט די צוי-
טונג — דארף זיין א ווארנונג פאר די
אלע, וואס מיינען, אז דער שוץ פאר
מינדערהייטען קען אונבעשטראפט ווע-
רען מיסגעברויכט צו רעוואלוציאנערע
אקטען.

„די דורות לאנגע טראדיציע פון פוי-
לען פערזיכערט אלע בירגער אהן אונ-
טערשייד פון רעליגיע און נאציאנאליטעט
די ווייט-געהענדסטע פרייהייט אין פוי-
לען. מיר פאדערן נאר פון זיי לאיאלי-
טעט צו דער מלוכה. איבערדעם מאכן
וועט יעדער פרוב צו שמידען געוועהר
געגען פוילען אויפ'ן נאציאנאליטעטען
געביט ארויסרופען א שארפע רעאקציע
און א רעצידיווע אינטערוועציע". די
הונגער און זאכליכער רעאגירט די „גא-
זעטא פאלסקא אויף די בעשלוסען אין
גענף:

„דאס איז נישט געווען קיין ספארט-
מעטש, וואס ענדיגט זיך מיט א „נצחון"
און א „מפלה", נאר אנ'ערנסטערע און
טיפערע זאך. דער פאקטישער קאמף
איז געגאנגען ארום דעם פראבלעם: צי
די מינדערהייטס-פראבלעמען קענען
ווייטער דינען אלס יסוד פאר אונטריגעס
וועלבע שטרעבען צו גאנץ אנדערע צי-
לען, ווי שוין אבער די מינדערהייטען.

„דער בעשלוס פון גענף איז קודם כל
א זיג פון געזונדען פערשטאנד. דאס איז
אין דער ערשטער רייהע א זיג פאר דער
גענפער אינסטיטוציע, וועלבע האט
דורכ'ן מויל פון ה' סאטא ענדליך גע-
פונען א מעגליך און פשוט ווארט כדי
פעסטצושטעלען געוועגליבע און פשוט'ע
אמת'ן.

„ה' סאטא האט נישט געזאגט עפעס
אנדערש, ווי דאס, אז די בירגער, וואס
געהערען צו די „נאציאנאלע מינדער-
הייטען" זענען פעראנטווארטליך פאר
דער אונלאיאליטעט לגבי דער מלוכה,
פונקט אזוי ווי די בירגער פון דער
מעהרהייט, אז דאס געהערען צו א „נא-
ציאנאלער מינדערהייט" איז נישט עפעס
א פריוויליגיע.

„די דאזיגע פשוט'ע ווערטער ענט-
שפרעכען די מעזע פון דער פוילישער
רעגירונג, ביי וועלכער זי דאלט זיך
שוין א רייהע יאהרען, און וועט זיך האל-
טען אויך ווייטער ביי איהר. מיר האבען
נישט קיין שום אנדערן ציל, ווי אוינ
צושטעלען א פרידליך צוזאמענלעבען מיט
אלע נאציאנאלע מינדערהייטען, וואס
וואוינען זיך אין די גרענצען פון דער
רעפובליק. מיר האבען נישט ברעה צו
מאכען פון זיי אונטערטאנען פון א
„צווייטער מלוכה", צו פערשמעלערן
זייערע בירגער-רעכט, אנצעווענדען א
וועלבען עם איז „נומערוס קלאוזוס",
ענטנאציאנאליזירען, אדער פערפאלגען.
מיר ווילען א פרידליך צוזאמענלעבען
פון אלע נאציאנאליטעטען און די פוי-
לישע בירגער וועלען מיר קאנען פאר-
זיכערן מצד דער מלוכה-שוץ און זי-
כערקייט. אבער יעדען בירגער פון דער
רעפובליק, אהן אונטערשייד פון אפשטאמ-
מונג צו רעליגיע — אליץ איינס א ווייס-
רוס, א יוד, א פאלאק — מוז זיין לאיאל,
מוז זארגען פאר'ן מלוך-אינטערעס, מוז
זיך אונטערווארפען די מלוכה-פעראָרד-
נונגען.

יעדער רעוואלוציאנערע און צושטע-
רערישער שטראם, אליץ איינס, צי ער
שטיצט זיך אויף סאציאלער אגיטאציע,
צי שאוויניסטישע, צי ער געפינט זיך אין
די קרייזען פון די מינדערהייטען, צי
ביי דער מעהרהייט — וועט שטענדיג רע
געגנען א רעצידיווע ווידערשטאנד און
וועט ענטשידען דערשטיקט ווערען.

„מיר בעטראכטען פאר פאסענד גראד
היינט, ווען די ריכטונגען פון דער פוי-
לישער מעזע איז אפיציעל אנערקענט
געווארען דורך די אינטערנאציאנאלע
פארמאָרען, צו ערקלערען — אובער די
קעפ פון די פערשידענע נאציאנאליטע-
טען באלוטיקער — אלע בירגער פון
דער רעפובליק, וואס געהערען צו די
מינדערהייטען, אז די האנדלונג פון פוי-
לען איז און וועט זיין פריי פון אלע ראי-
סען, צו רעליגיעזע פאראורטיילען, אז
דאס פרידליכע צוזאמענלעבען מיט יע-
דער מינדערהייט איז אפהענגיג אויס-
שליסליך פון אידר שטאנדפונקט. מחמת
יעדער לאיאלער בירגער פון דער פויל-
ישער מלוכה קען היינט און אין דער צו-
קונפט בעטראכטען די מויערן פון דער
פוילישער רעפובליק פאר זיין אייגען
הויז".

די יודען אין דייטשלאנד אונטער היטלער'ס טעראר

די אנטיסעמיטישע פראפאגאנדע פון דער אינטעליגענץ. — די באיקאט בעוועגונג. — וואס מען כלייבט: זיך טון מיט יודען, ווען היטלער וועט פערכאפען די מאכט. —ביישפילען פון עמוציגע אנפאלען און בלבולים אין צייטונגען און זשורנאלען.

יודען דער איצטיגער טראגישער
לאגע פון די יודען אין דייטשלאנד
האט דער בעקאנטער פובליציסט
יעקב לעשטשינסקי אבגעדריקט אין
„פארווערטס" א גרויסען ארטיקעל,
פון וועלכען מיר נעהמען ארויס פאל-
גענדע אויספיהרען. די רעד.

די דייטשע רעגירונג האט שוין
ארויסגעגעבען צעהנדליגער געזעצען,
וואס פערבאטען טראגען וואפען, פער-
באטען טראגען פארטיי-אוניפארמען
און פארטיי-צייכענס, פערבאטען פער-
זאמלונגען און דעמאנסטראציעס, פער-
באטען זידלען און שעלטען געגנער
און אזוי ווייטער. זייט די אלע געזעצען
האבען איין ציל — אפהיטען די ארד-
נונג אין לאנד. אבער איין זאך פער-
געסען אלע דייטשע רעגירונגען — די
אנטיסעמיטישע חצפה, די פאגראם-אגי-
טאציע, דאס רופען אויסצוקוילען א
טייל יודען און די איבעריגע פארטריי-
בען, די בויקאט-אגיטאציע, וועלכע
נעהמט אן די ווילדסטע פארמען. און
ס'איז אינטערעסאנט — א סך פארבע-
טען צוימען איין און צוימען ארום א
סך פאליטישע ריכטונגען. און אפילו
די קאמוניסטען און אפילו די היטלער-
חברה מוזען זיך רעכענען מיט די דא-
זיגע פערבאטען און וועניגער זידלען
מיניסטארען און פארטיי-געגנער. אבער
די אנטיסעמיטישע אגיטאציע איז אויף
קיין האר נישט שוואכער געווארען.
דאס רופען צו באיקאטירען יודישע גע-
שעפטען האט אנגענומען ממש אן עפי-
דעמישען כאראקטער און אין דער פרא-
ווינץ פיהלען יודען זעהר גוט דעם טעם
און די רעזולטאטען.

די נירענבערגער אנטיסעמיטישע צייטונג האט אנגעהויבען פון המנ'ען, אז
א יודיש ווייבעל האט איהם דערפיהרט
צו דער תליה, א צווייט יודיש ווייבעל
האט זיך דערשלאגען דעם קאפ פון
יוחנן המטבל; שטרייכמאן האט גע-
פיהרט אן אנטי-נאציאנאלע פאליטיק,
ווייל ער האט געהאט א יודיש ווייב.
בכלל האבען יודישע פרויען פארפעס-
טעט און פערניכטעט דעם דייטשען
ארעל. נאכדעם געהט א בעשרייבונג,
ווי די יודען האבען געפייניגט און גע-
מאכט צו קרייציגען יעזוסען; נאכדעם
קומען צעהנדליגע ציטאטען פון תלמוד,
פון שלחן ערוך, פון זוהר וועלכע דאר-
פען דערווייזען אז א יוד מעג אדער
איז גאר פערפליכטעט צו טרינקען
קריסטליך בלוט, אז א יוד [illegible] גישט
ברעכען אן נישט יוד, ווען יע-
נער טרינקט זיך, אז צונעמען ביי א
קריסט געלד איז פאר א יוד א מצ-
וה, און אזוי ווייטער — און צום סוף
דער פראקטישער קרעמערישער אויס-
פיהר: קויפט נישט, קויסט, ביי קיין
יוד! באיקאטירט זייערע געשעפטען.

און קיין קרום ווארט האט מען דער-
פאר דעם רעדאקטאר נישט געזאגט; מען
האט די צייטונג נישט נאר ניט פער-
מאכט, נאר אפילו נישט בעשטראפט און
די צייטונג פיהלט, אז יודען זענען
הפקר. און אט די צענטראלע רעגירונג
און נישט די ארטיגע רעגירונגען נעמען
אן וועלכע נישט איז מיטלען געגען
דעם הפקר.

די לעצטע צייט זענען געווען אין
דער יודישער פרעסע ידיעות וועגען
אינטערוויוען מיטן דייטשען פרעמיער-
מיניסטער ברינינג אליין.

אין די אלע אינטערוויוען קומט אויס,
אז ברינינג איז א געוואלדיגער אוהב
ישראל, אז ברינינג וויל אויסרייסען
מיטן ווארצעל דעם פאשיזם. אבער אין
בערלין איז גראד זעהר און זעהר גוט
בעקאנט, אז ברינינג איז מעהר ווי
ווייט פון א אוהב ישראל, אז ברינינג
האט אפילו פון דערווייטענס נישט ליב
יודען און פון דער נאהנט האט ער זיי
טאקע גאר נישט ליב. מען שמועסט
און מען גיט איבער פון מויל צו מויל
א סוד, וואס איז שוין גאר קיין סוד
נישט — געוויסע יודישע קרייזען האָ-
בען געפאדערט, אדער געבעטען, אז
ברינינג זאל אין איינער פון זיינע פיל
דרשות זאגען א פאר ווערטער וועגען
דעם פאגראם אויף קורפירסטענדאם.
האט ער עטליכע מאל צוגעזאגט און
צוגעזאגט און סוף כל סוף האט ער
עס געוואלט מאכען אין אזא פארם און
אין אזא פעאזאמלונג, אז די זעלבע
יודישע קרייזען האבען שוין בעסער
געבעטען, ער זאל שווייגען.

דאס איז געווען אנ'אננעוועהטאגטע
פראגע — נישט אלע דייטשע רעגירונגס-
מענער זענען פריינדליך צו יודען. די
וואס זענען פריינדליך, מיינען, אז מיט
שווייגען זענען זיי יוצא און טוען זייער
פליכט און דער אנטיסעמיטישער בלאָ-
טער רייסט ווייטער; און די אנטיסעמי-
טישע מכה וואקסט און וואקסט — מוז
מען, נאך מיין מיינונג אנהויבען אנ'-
אפענעם און אקטיווען קאמף געגען
ביידע. ווארום שעדליך זענען זיי ביי-
דע. די כלומרשטע אינטערוויוען שא-
פען א פאלשע אילוזיע, אז דער קאנצ-
לער אליין איז אויף אונזער צד און
עס איז דא, אויף וועמען זיך אנצושפא-
רען. ליידער, איז די לאגע גאר נישט
אזוי — און די דייטשע יודען דארפען
זיך נישט איינרעדען, אז א פאגראם
איז מעגליך נור דעמאלט, ווען די נא-
ציאנאל-סאציאליסטען וועלען זיין בכח
צו פארכאפען די גאנצע מאכט אין
זייערע הענד. זיי קענען צוטיילען דעם
פראגראם: דערווייל מאכען א פאגראם;
דאס איז א סך גרינגער, ווי פערכאפען
די מאכט. אין מיר האבען שוין געזע-
הען סיטואציעס אין דער געשיכטע,
ווען א רעגירונג לוינט צו לאזען דעם
געגנער א הוליע טון איבער די יודי-
שע פלייצעס און קעפ; אפשר וועט מען
מיט'ן יודישען קרבן אבקימען. און יו-
דיש בלוט זענען שוין דערטרונקען
געווארען נישט נאר רעוואלוציעס, נאר
אויך קאנטער-רעוואלוציעס.

נאך וועניגער דארף מען זיך איינ-
רעדען, אז דער אנטיסעמיטיזם אין
דייטשלאנד איז א צייטווייליגע זאך,
א זאך פון די אויטואורפען פון דער
געזעלשאפט, שוים אויף די פאליטישע
כוואליעס, וואס שפרינגען דא אזוי
שטורמיש אין דער הויך. עס געהט א
סך א טיפער און פארסמט זענען
כמעט אלע טיילען פון דער געזעלשאפט
און גאנץ בעזונדערס די אינטעליגענץ.
און עס איז שוין בעקאנט, אז די אינ-
טעליגענץ איז דער געפעהרליכסטער
גליד פון פאלקס-ארגאניזם; גיפט אי ס
דאזיגען גליד צוטראגט זיך זעהר גיך
איבער אלע אנדערע גלידער; די
נאציאנאליסטען זענען שוין צוגעטרא-
טען ארגאניזירען אנ'אייגענעם טעאטער.
איצט הויבען זיך אן שאפען אייגענע
פילמס. און אט איז נישט לאנג געווען
א קאנגרעס פון נאציאנאל-סאציאליס-
טישע דאקטוירים, און נאך איידער וואס
כדי צו בעמערקען, אז די דאזיגע אנ-
טיסעמיטישע דאקטוירים פון דער סא-
שיסטישער דאקטוירים-ארגאניזאציע נע-

(ענדע זעה זייט 4)

דער יום-טוב פון נאציאנאלען טהאט

...זית די הוי-יעהריגע גרהיסע פייע-
רונגען לכבוד דעם דאפעלטען יובל:
50 יאהר [illegible] חיבת ציון און ביל"ו און
30 יאהר פון קרן קימת — טאר נישט
פערגעסען ווערען די בעשיידענע
בלויע פושקע — דער הויפט-אינסטר-
מענט ביים צונויפברענגע די פאלקס
גראשענס פאר גאולת הארץ.

די 30-יעהריגע געשיכטע פון די
פאלקס-אנטערנעמונגען פאר'ן באדען-
אויסלייז אין א"י איז אייגענטליך
די געשיכטע פון דער בלויער פושקע.
בעיקר איהר איז צו פערדאנקען די
העכער 300 טויזענד דונאם באדען אין
א"י, איהר פערדינסט איז דער עמק,
איהר אויפטהו זענען די צעהנדליגער
דערפס-ישובים, וואו עס שאפט זיך
דאס ריינע צאפעלדיגע נאציאנאלע
לעבען.

די פרוטות פון דער פושקע האבען
עס מיר געהאלפען צו דער שאפונג
פונ'ם נאציאנאלען פערמעגען צוריק-
געבראכט דאס פאלק צים באדען, גע-
מאכט טויזענדער גורל-לאזע יודען פאר
שטאלצע בויענדע מענשען.

אינ'ם שענסטען ווינקעלע פון יעדען
יודישען נאציאנאלען הויז געפינט
זיך די בלויע פושקע, וועלכע איז
געווען דער סימבאל פון אונזער בע-
פרייאונגס-בעוועגונג.

דעריבער איז זי אזוי בעליבט ביי
יעדען פאלקס-מענש, דעריבער איז זי
געווארען א ערפרישענדער בעשטאנד-
טייל פונ'ם יודישען לעבענס-ווע-
זען.

דאס יודישע קינד האט פון תמיד
אן פערבונדען זיין פרוימערישע נשמה
מיט דער שעהנער טהאט פון אונזער
בעפרייאונגס-בעוועגונג. אין די אינטימ-
סטע ווינקעלעך פון זיין קינדער-וועלט
האט ער זיך אויסגעוועבט בילדער פון

דעם העלדישען חלוץ און אין דער
בלויער פושקע האט דער יונגער יוד
פאר זיך אויסגעפונען די פערקערפע-
רונג פון אלע זיינע טרוימען וועגען
דעם נייעם יודישען לעבען.

אין דער געשיכטע פון דער יורישער
רענעסאנס-בעוועגונג וועט די בלויע
פושקע, בלי ספק, פערנעמען איינעם
פון די שעהנסטע ערטער.

בעת אונזערע יובל-פייערונגען ווע-
לען מיר דעריבער אויך פייערען דעם
יובילייי פון דער קרן קימת פושקע.
ראש חודש אדר א' קומט פאר די
יובל-הרקה.

די פושקע-בעזיצער וועלען בעזוכט
ווערען דורך די אנגעזעהענסטע און
פעראנטווארטליכסטע עסקנים פון אלע
שאטירונגען. די בעלי הקיפות וועלען
פערפילפאכען זייערע שפענדען פאר'ן
קרן קימת. די יובל הרקה דארף זיין
די רעקארד-הרקה אין יאהר תרצ"ב
און דארף ערמעגליכען ווי אמשנעל-
סטען אויסלייזען דעם נויטיגען באדען
שטח פאר דער גרינדונג פון די צוויי
נייע דערפער אין א"י — חבת ציון און
ביל"ו.

מיר זענען זיכער, אז לכבוד דעם
יו"ט פון דער בלויער פושקע וועלען
די פושקע-בעזיצער מיט א פערגרע-
סערטער אפפערווילליקייט שטיצען דעם
באדען-אויסלייז אין א"י.

דער שליסעל צום ערפאלג איז אנ'אנאנס אין „לאדזער טאגעבלאט".

לאדזער יודישער קאמעראל-טעאטער
אלעע 1-טער מאי № 2 — דיר.: דוד צעלמייסטער און א. בעזמאן.

גאסטשפילען פון לאדזשער קאמעראל- און קליינקונסט-טעאטער

„ארדט"

קינסטלעריש. אנפ.: מ. בראדערזאהן.

לעצטע וואך! ═══ לעצטע וואך!

היינט דינסטאג, 2 פארשטעלונגען
7.45 און 9.45 אוונד

דאס גרויסע 24-טע רעקארד-פראגראם

מ'לאכט פון דער וועלט

אין 2 טיילען 14 בילדער

טעקסטען: מ. בראדערזאן, י. אבערזשאנעק, ש. א. מישעל.
מוזיק: דוד בייגעלמאן, מאק-דאוויט און פאלקס-מאטיוועו.
דעקאראציעס און קאסטיומען: דינה מאטיס,
רעזשי ש. דזשיגאן און י. שומאכער. בינע-אינספ. מ. קאן.
ס'בעטייליגען זיך (לויט א.ב.): ש. גאלדשטיין, מרים דאלסקא, ש. דזשיגאן
שיינע מרים, צילי סטאל, מ. פעטערמאן, מ. פולאווער, מ. קאן,
י. שומאכער, י. שיפער און א קינסטלערישער טאנץ-קווארטעט.
אדמיניסטר. מ. צעלמייסטער. — די קאסע איז אפען פון 6 אוונד

אין קורצען פרעמיערע פון 25-טען יובילייי-פראגראם פון „ארדט"

לאדז — דינסטאג, 2. פעבר. 1932 — כ"ה שבט תרצ"ב — פ' משפטים — זון אויפגאנג 7.37 — זון אונטערגאנג 4 .60

טאג-כראניק

רעגיסטראציע פון אונטערשטיצונגס פאר'ן חודש פעברואר

דער אונטערשטיצונגס-אמט ביים מאגיסטראט איז מודיע, אז די רעגיסטראציע אויף אונטערשטיצונג פאר'ן חודש פעברואר הויבט זיך פון מארגן מאנטאג אן און וועט פארקומען לויט פאלגענדען סדר:

מארגען מיטוואך דעם 3. פעברואר
פון K ביז Ł
דאנערשטאג דעם 4 פעברואר
פון M ביז O
פרייטאג דעם 5 פעברואר
פון P ביז S
שבת דעם 6 פעברואר
פון T ביז Z

נאכט-דיזשורען אין די אפטייקען

היינט דיזשורירען פאלגענדע אפטייקען: ס. יאנקעלעוויטש אלטער מארק 9, ל. סטעקלא אלעקסאנדרער 37, ב. גלוכאָווסקי נארוטאוויטש 6, ס. האמבורג גלובנא 50, ל. פאוולאווסקי פיעטריקאווער 307, א. פיאטראווסקי פאמארסקא 91.

300 טראמוויי-ארבייטער ווילען נישט אונטערשרייבען די דעקלאראציעס פון דער דירעקציע

ארבייטס-אינספעקטאר אינטערווענירט אין סכסוך

(§) ווי בעקאנט, האבען א גרויסע צאָל טראמוויי-ארבייטער מסכים געווען אונטערצושרייבען דעקלאראציעס, אז זיי געהען איין אויף די נייע ארבייטס-באדינגונגען צוליב דעם, ווייל דער שטרייק איז צוזאמענגעבראכען געווארען. דאגעגען אנ'ערך 300 ארבייטער האבען זיך צוגעשטעלט צו דער ארבייט און בע- שטימטען טערמין ד. ה. ביז'ן 5. ד. ח. אבער קיין דעקלאראציעס האבען זיי נישט אונטערגעשריבען.

די דירעקציע האט זיי אבער צו דער ארבייט נישט צוגעלאזען, אזוי ארום האלטען די פראפעסיאנעלע פעראיינען דעם שטרייק נאך נישט פאר ליקווידירט.

און צוזאמענהאנג דערמיט האט די סעקציע פון די טראמוויי-ארבייטער ביים „קארטעל", געבעטען זיך געווענדעט צו דער דירעקציע פון דער טראמוויי-געזעלשאפט מיט דער פאדערונג צוצונעמען אלע ארבייטער, וואס וועלען זיך מעלדען און טערמין צו דער ארבייט, נישט פאדערנדיג פון זיי אונטערצושרייבען קיין דעקלאראציעס.

מארגען 10 פריה וועט ווענען דעם ענין פארקומען א קאנפערענץ ביים ארבייטס-אינספעקטאר.

§

וואס זאגען דאקטוירים וועגען „טאגאל"?

ביי נעווראלגיע, מיגרענע און אלערליי מינים וועהטאגען ווירקען גוט און זיכער די „טאגאל"-טאבלעטקעס. אפילו ביי כראנישע פאלען איז מיט דער הילף פון טאגאל דערגרייכט געווארען אונגעוועהנליכע רעזולטאטען. דעכער 6000 דאקטוירים האבען זיך ארויסגעזאגט מיט אנערקענונג פאר דער ראדיקאלער ווירקונג פון „טאגאל". דערינבער פרובירט און פאדערט אויסדריקליך נאר די אריגינעלע „טאגאל"-טאבלעטקעס.

300 זל. שטראף אדער 6 וואכען ארעסט

פאר אראבגעריסענע פלאמבעס פון דער עלעקטראוניע

(—) ביים דורכפיהרען א קאנטראלע אין הויז אויף שענקעוויטשא 79, האבען די קאנטראלערען פון דער עלעקטראווניע פעסטגעשטעלט, אז די עלעקטרישע איינריכטונג אין דער וואוינונג פון מיעטשיסלאוו זאווישניעווסקי איז געווען אנגעשלאסען אין דער שטראם-לייטונג פון די הויז-קארידארען. ביי זאווישניעווסקי'ן איז שטענדיג האט דאן געברענט א לעמפעל פון 25 וואט.

זאווישניעווסקי איז נישט געווען קיין אבאנענט פון דער עלעקטראווניע. אין צוזאמענהאנג דערמיט איז ער פארקלאגט געווארען און גערינכט און צוזאמען מיט זיין ברודער, וואס איז אויך שולדיג געווען אין דער מאט — פאר'משפט געווארען צו 1 טאג אונבעדינגטען ארעסט.

— בעת'ן דורכפיהרען א קאנטראלע אין דער וואוינונג פון טוביה אוטאליענער אויף קאמיענא גאס 2, האבען די קאנטראלערען פעסטגעשטעלט, אז דארט זענען געמאכט געווארען מאניפולאציעס מיט'ן „אגראנישניק" צום שאדען פון דער עלעקטראווניע.

אוטאליענער איז פארקלאגט געווארען און גערינכט און איז פאר'משפט געווארען צו בעצאהלען 100 זל. שטראף.

— בעת א קאנטראלע אין דער וואוינונג פון פערל גערשט אויף זשגאוסקא 27 האבען די קאנטראלערען פעסטגעשטעלט, אז די פלאמבעס זענען אראפגעריסען. פערל גערשט איז פארקלאגט געווארען און גערינכט און איז פאר'משפט געווארען צו בעצאהלען 300 זל. אדער צו זיצען 6 וואכען אין ארעסט.

—

יודיש טעאטער פילהארמאניע — דירעק. א. בעזמאן און ד. צעלמייסטער
היינט, א קאנקורס פון קאמיקער! היינט 100 לאך אין א מינוט 1000 זל. א פרעמיע בעקומט דער, וואס וועט נישט לאכען!!
נאר 1 מאל! היינט, דינסטאג, 9 אווענד נאר 1 מאל!
איינהייטס-פרייזען: גאנצער פארטער 1 זלאטי, באלקאן—גאלעריע 50 גר.
ס'ווערט אויפגעפירט די גאנץ ניי-אויפגעפירטע הצלחה קאמישע אפערעטע
„סעזאן פון ליבע"
אפערעטע אין 3 אקטען מיט 15 נומערן געזאנג און טענץ
געדענקט! ביליגער, ווי אין קינא! שפאט ביליג!
גאנצער פארטער 1 זל., באלקאן—גאלעריע 50 גר.
ווער ס'קויפט פריהער א בילעט בעקומט א בעסערן פלאץ.

עקסטרא נייעס! עקסטרא נייעס!
א בשורה טובה
דעם לאדזער טעאטער - עולם!!!
דער שענסטער אמעריק. בוף-קאמיקער!
דער גאלדענער שליסעל פון די פרויען הערצער! דער וועלטס-ליבלינג!
דזשעק רעכטצייט
וועלכער האט בעגייסטערט די גאנצע ווארשאווער פרעסע, מיט שטורם גענומען דעם ווארשאווער טעאטער-עולם מיט זיין שפילען, זינגען, און טאנצען הויבט אן פרייטאג דעם 12. פעברואר אין פילהארמאניע אין זיין גרויסער סוקצעס אפערעטע, 20 נומערן געזאנג
„יאנקעלע בוואט"
פרטים קומען!!!

רעגירונגס-קאמיסאר

אין באנועל-קארטעל

דעם 1 פעברואר נעמט איבער זיין אמט ביים קארטעל פון באנועל פראדוצענטען אין לאדז א ספעציעלער רעגירונגס-קאמיסאר.

צו די אויפגאבען פון קאמיסאר וועט אויך געהערען דאס ערטעלען ערלויבענישען אויף ארויספיהרען באנועל אין צאל.

אלס רעגירונגס-קאמיסאר איז בעשטימט געווארען אינזש. וועסאלאווסקי.

יוראַריום ווילד אויף וועקסלען און טענה'ט זיי זענען פאלשע...

די 50-יעהריגע פלונת'טע איז פער'משפט געווארען אויף 8 וואכען תפיסה

(§) די פרוי יוליא קאצוק פון וועסאלא גאס 43 האט זיך געבארגט פון איהר קרוב עדמונד קאצוק פון פארגורנא 17 א הלואה פון 450 זל. און אויף דער סומע ארויסגעשטעלט וועקסלען. די וועקסלען זענען געגאנגען צום פראטעסט אבער פרוי קאצוק האט די וועקסלען נישט געוואלט אויסקויפען, טענה'נדיג אז די אונטערשריפטען זענען פאלשע.

דער מלוה איז צוגעצויגען געווארען צו פעראנטווארטליכקייט, אבער אין גערינכט האט זיך ארויסגעשטעלט דער אמת, דאן איז די וועקסעל-אויסשטעלערין צוגעצויגען געווארען צו פעראנטווארטליכקייט און זי איז פערמשפט געווארען אויף 2 חדשים תפיסה.

אויספלוגען

דינסט דינסטאג נאכמיטאג ארגאניזירט די טוריסטיק-סעקציע ביי דער געזעלשאפט „אווענר-קורסען" פאר ארבייטער אנ'אויספלוג אויף דער אויסשטעלונג פון פייגעל און עופות.

§

די יודען אין דייטשלאַנד אונטער היטלער'ס טעראָר

(ענדע פון זייט 3)

מען שוין ארום גאנצע צוואנציג פראָצענט פון אלע מעדיצינער פון דייטשלאנד. אלזא גאנצע צוואנציג פראָצענט פון דאָקטוירים זענען אקטיווע ארגאניזירטע אנטיסעמיטען.

לאָמיר דא ברענגען עטליכע ביישפילען, ווי מען שרייבט וועגען יודען. היטלער'ס „רעכטע האנד" דר. געבעלס שרייבט אזוי:

„געוויס איז דער יוד אויך א מענש. מיר האבען דאָס קיינמאל נישט געלייקענט. אבער די וואנץ איז אויך א חיה — נאר נישט קיין אנגענעהמע חיה. און אזוי, ווי די וואנץ איז נישט קיין אנגענעהמע חיה, זענען מיר נישט מחויב און אונזער געוויסען קען פון אונז נישט פערלאנגען, אז מיר זאלען די וואנץ היטען, שיצען, לאזען וואקסען, כדי זי זאל אונז קענען בייסען, שטעכען און פייניגען. אקוראט אזוי איז מיט יודען..."

און אט איז א רעדע פון א צווייטען גדול פון דער היטלער-באוועגונג: „דער יוד איז א ממזר, אבער א ממזר נישט אין געוועהנליכען זין. פון דעם ממזר ווערט א פאראזיט — דער יוד איז דער וועלט-פאראזיט. מעג מען דעם יוד שענקען א היים. פאלעסטינא, אדער אנ'אנדער לאנד, ער קען סיי ווי נישט ארבייטען. זיין בלוט איז אזוי צומישט און פערדארבען, אז ער קען נישט שעפעריש ארבייטען."

איך פערזיכער דעם לעזער, אז איך האב אויסגעקליבען נישט די ערגסטע און נישט די ווילדסטע „ליטעראַרישע" ווערטער פון די ווערק פון די פיהרער פון דער היטלער-באוועגונג. ביי ... מחברים פון די געבראכטע ציטאטען זענען דאקטוירים. געענדיגט אוניווערזיטעטען. און זאל געזאגט ווערען: ... דא זענען נישט אהן טאלאנט ... גאר פערקעהרט: ביידע האבען טאלאנט ... צום שרייבען, אי צום רעדען ... אין דעם שטעקט טאקי די גרויסע סכנה. און דא זעהען מיר, ווי ... אינטעליגענץ קען ווערען געפעהרלעך ... ווען זי טראגט אין איהר נשמה ... און גאל.

און מען מוז געדענקען, אז די ... ציאנאל-סאציאליסטען האבען איין ... געוויס גיט, נאר גיט אויסגעלערנט ... און איבערגענומען ביי די באלשעוויקעס ... אריינרעדען, אריינקלאפען יעדען ... מוח איין זאך, ביז זי וועט זיך צוקלעבען צו איהם אז ער זאל פון ... בשום אופן נישט קענען פטור ווערען.

אט די דאזיגע מעטאדען פון ארום ... שרייען און איבערשרייען, פון נייס ... גער פערגוואלדיגונג און ארויפצווינגען ... האבען די היטלער-לייט געבענטשט ... אויפגעהויבט און פיהרען עס דורך ניט ... ערגער פון די באלשעוויקעס. און ... האבען חסידים, פאנאטישע אנהענגער ... וואס זענען גרייט פאר זיי זיך מקריב ... זיין. מען טאר נישט פרעגען פאר וואס ... דער פיהרער וויל אזוי און מיינט אז ... איז גוט אזוי — ס'איז זיין ווילען א ... פערטיג!

אבער אט די דאזיגע קראנקהייט ... וועט אונז, יודען, קאסטען נישט ביליג ... אבער נישט ביליג וועט עס אויך קאס... טען דעם גאנצען דייטשען פאלק.

א דערשאסענער... פארן געריכט

(א) אין שטאמישען גערינכט איז בעטראכט געווארען א פראצעס געגען ערמארדעטען מילער, וואס איז דערשאסען געווארען דורך קארעלעצקי'ן און „ספארט-כאלאן" אויף פעטריקאווער 90 דעם 10 מערץ פון פעריגען יאהר איז דער 16-יעהריגער מארעאוש וולאדזשינסקי בעפאלען און געשטאכען געווארען און גאס מיט א מעסער. אין ... אנקלאגער האט פאליציי געכאפט, ... איז אן אדוואקאט, א 18-יעהריגער ... וואס האט דערצעהלט, אז ער האט ... צוגעהאלפען מילער'ן און אנפאל ... דעם, וואס מילער איז שוין טויט ... האט גערינכט דעם פראצעס ... מאכט דער אנגעקלאגטער איז ... מאנגעל אין בעווייזען בעפרייט ... רען.

שעדליכע פוטער מיט מארגארין

13 הענדלער פער'משפט געווארען צו געלט-שטראפען

(א) לעצטענס האט אויפ'ן לאדזשער מארק זיך בעוויזען פאלשע פוטער, געמישט מיט קונסטליכען מארגארין. געלטען האט דער מלוכה'שער אמט צו אונטערזוכען לעבענס-מיטעל קאנפיסקירט ביי א גרויסער לאדזשער פירמע 3000 קילא קונסטליכען מארגארין. דער אייגענטימער איז צוגעצויגען געווארען צו פעראנטווארטליכקייט.

פאר'ן זעלבען פערברעכער זענען נעכטען פארגעקומען אין שטאטישען גערינכט א גאנצע רייהע פראצעסען און 13 הענדלער מיט געפעלשטע פוטער זענען פערמשפט געווארען צו 100 זל. געלד-שטראף אדער צו 2 וואכען ארעסט.

דריי מאל אראפגענומען פון תליה

אין די תפיסות פון משטרא און אין רעוו-טריבונאל

משה גליקין

ח.

נ:ד האלבער נאכט

דעם פלאץ נעבען וואלינצען האט פערנומען א הויכער, מאגערער יונגערמאן פון א יאהר 29—30 אין שטיוועל און אין א קורצען פוטערל. זיין לאנג אויסגעצויגען געזיכט בעווייזט אהן שום ספק סימנים פון דעגענעראציע, פון לאנגדויערנדיגער נויט, א געזיכט פון אנ'עקסטערן, וואס האט לכל הפחות 10 מאל נישט אויסגעהאלטען דעם עקזאמען אויף „אטעסטאט זרעלאסטי". די קליינע, ווי עס האט מיר אויסגעוויזען, עפוואס קרענקליכע אויגען, האבען געקוקט שארף און חוצפה'דיג, דאס ברייטע מויל מיט די דינע ליפען איז געווען אנגעפילט מיט גאלדענע ציין.

צי איז דאס געווען זיין אייגענע איניציאטיוו אדער די משטרא האט איהם געשיקט צו שטיצען דעם אומבעהאלפענעם וואלינצען, — צו זיין אויסגאבע האט ער זיך גענומען מיט היץ און אימפעט.

נישט נאר פון זיין אויסשפראך, נאר לויט זיין פראזעלאגיע האב איך גלייך דערפיהלט, אז ער האט דורכגעמאכט א גרויסע (מיר זעהר באהענטע) שול...

פון יוסף טשערניכאוו

פון יודישען סאציאליזם, נישט געקוקט אויף דעם, וואס ענטפלעקט האט זיך דאס איצט אין דער פארם פון א ציוניסטישען פאסקוויל...

כ'האב, צום בעדויערן, נישט געהאט קיין טעות. אין א פאר טעג נאכ'ן פראצעס האט מיך קראיני בעגעגענט אין גאס און האט מיר, זיין אמאליגען לעהרער, אפגעגעבען א ברייטען שלום עליכם...

ס'איז געווען אמת... אין ראוונע, אין זומער 1904, איז ער, דעמאלט נאך א יונגעל, געווען אין ערשטען ס.ס.שען קרייזעל, וואס איך האב דארט געגרינדעט.

מיר האט אויסגעוויזען, אז ער זוכט איצט גאר ביי מיר רעוואָלוציאנערן יחוס. בין הזמנים, צווישען דער ערשטער און דער צווייטער רעוואלוציע, איז אט דער קארפילאווסקי (אזוי האט ער געהייסען) געווען אין ראוונע א רעדאקטאר פון א שאנטאזשיסטיש-פאטריאטיש רוסיש בלעטעל.

עס איז געווען ארום צוויי אין דער נאכט. די נערווען זענען ביי אלעמען געווען אנגעשטרענגט ביז צו דער העכסטער מדרגה, און דער ציאוסטער צוהכציסניע קראיני האט מיט נייע כוחות אנגעהויבען צו מאטערן און צו קוועלען גליקינען.

גליקין איז געווען כמעט אויסגעשעפט, אבער מיט דער לעצטער אנשטרענגונג האט ער, אויסערליך אלץ רוהיג, געקעמפט מיטן צווייטען אנקלאגער, זיין בלוטיגען שונא.

ערשט ווען קראיני האט גליקינען מיט ציניזשער איראניע א פרעג געטון צי איז ער, גליקין, באמת געווען אזוי נאאיוו צו גלויבען, אז מען וועט איהם פון טשעקא ארויסלאזען א לעבעדיגען אויף דער פריי, האט גליקינס געדולד צום ערשטען מאל געפלאצט, און ער האט מיט כעס געענטפערט:

— יא, איך בין געווען איבערצייגט, אז מען וועט מיך ארויסלאזען... און נאך מיט מזיק!..

אין גאנצען זאל האבען גליקינס ווערטער אפגעקלינגען ווי א פאטש, וועלכען לצוו קראיני האט בעקומען.

דער טריבונאל איז ציגעטראָטען צי די רעדעס פון די צדדים.

ד"ר ערשטער האט גערעדט וואלין.

ער איז געווען פלאך, נאר, מען וואלט געקענט זאגען, אז אין זיין אונמיטהעלפענקייט איז געווען אזוי ווי א מין אנשטענדיגקייט. עס איז געווען קענטיג, אז דער פראצעס האט אויף איהם געמאכט אנ'איינדרוק, און דאס, וואס אין די צוויי שווערע נעכט פארגעקומען אין זאל, האט ביי איהם אפגענומען זיין געוועהנליכע חוצפה.

ער האט אונטערגעשטראכען, אז פאר די חטאים פון „זשעלעזקאם" איז שוין גליקין בעשטראפט און באאנגעדיגט געווארען און דעריבער ה"ס ער גערעדט „בכלל", הויפטזעכליך מכוח דעם צוקער. ער האט אפילו אנערקענט, אז גליקין איז געווען א גוטער בעל הבית. וואלין האט איהם אבער פארגעווארפען, אז ער האט חאט געזארגט נאר פאר דעם גוף און נישט פאר דער נשמה פון די ארבעטער...

געפאדערט האט ער... נאטירליך, טויט-שטראף פאר גליקינען.

פאר קראינין („לעוו דא יגשעשע קראיני" — ווי עס פלעגט איהם שפעטער רופען דער „פרעדנוב-רעוואטריבונאל" איליאינסקי) האט די פריצרדיגע בעגנבעדיגונג קיין שום ראלע נישט געקענט שפילען.

צי קען דער רעוואלוציאנערער טריבונאל זיך רעכענען מיט אזעלכע בירושואזע טראדיציעס און סענטימענטען?

אין דעם ענין פון צוקער האט ער פערקערט, נישט איינגעשטימט מיט זיין חבר. אין דעם פרט האט ער גליקינס שולד נישט אנערקענט — עס קען נישט געמאלט זיין קיין פערברעכען, ווען דאס געהט צום גינסטען פון דער רעוואלוציע.

אלזא וואס? דער טריבונאל איז נישט קיין „מקום המשפט", נישט קיין ארט פאר גערעכטיגקייט, נאר א רעוואלוציאנערער אויסראטונגס-ארגאן, וואס דארף קעמפען, ער חרמה, ביז צו די סאמע ווארצלען אויסרייסען די בורזשואזיע, די פערפלוכטע ספעקולאנטען.

און קראיני האט פרובירט אויסצומאלען דאס בילד פון דעם ספעקולאנט דעם לויתן. פערכאפט דעם קרייז ברייטער, גערעדט וועגען דער גאנצער סביבה פון טויזנד-יעהריגע סוחרים און הענדלער, וואס זענען היסטאריש אפגעוואוינט פון פראדוקטיווער סאציאלישעפערישער ארבייט, וואס פאסען זיך צו צו יעדער מאכט, וואס זענען מסוגל יעדע מאכט אויצוזיפערען*)...

*) שפעטער אין טריבונאל (וואו קראיני איז אנגעקומען ווי אנ'אנקלאגער) פלעגט ער צו מיר צושטעהן מיט שמועסען און האט געוואלט ביי מיר פועל'ן, אז אויב אין דער סאציאלער רעוואלוציע מוזען אומקומען עטליכע מיליאן יודישע הענדלער, מוז איך אויף דעם געבען מיין הסכמה... עס איז אין דעם געווען א געוויסער „סטיל", וועלכען אפילו דער ברייטער עולם האט דערפיהלט.

איינמאל איז קראינין אויסגעקומען צו בעשולדיגען צוויי יודישע יונגעלייט, צוויי שוואגערס סטודענטען, וועלכע זענען געווען בעשולדיגט פאר דעם זעלבען פערברעכען.

איינער, וועלכער איז נישט געווען ענליך צו א יוד און זיין פאמיליע נאמען האט אויך געקלונגען רוסיש, האט זיך אנגעגעבען פאר א זוהן פון א פויער.

קראיני האט זיך טאקע צו איהם בעצויגען מיט גרויס רחמים, פאר זיין שוואגער דעם „יוד" זיך דערשלאגען פינף יאהר טורמע.

און אויף יעדען דריטען ווארט האט מיט אנ'אמת'ער מתיקות געקלינגען — „אויסראטען", „פערניכטען", „די העכסטע מאס פון שטראף", „טויט" — טויט נאכאנאנד...

און עס איז אזוי אויסגעקומען, אז דער טריבונאל וועט ווייזען דעם גרעסטען חסד ווען ער וועט שיסען איין גליקינען און וועט איבערלאזען ביים לעבען זיינע קינדער, וואס האבען געהאט א העזה צו קריכען צו ארבייטער, צו די העכסטע פאָרשטעהער פון דער רעוואלוציאנערער פראלעטארישער מאכט, ארויסציבעקימען פון די הענט פון דער קאמוניסטישער גערעכטיגקייט זייער פאטער, דעם ספעקולאנט...

איינמאל איז קראינין אויסגעקומען צו בעשולדיגען. קראיני האט בעענדיגט זיין רעדע.

כ'האב דאס ווארט צו מיין פערטיידיגונגס-רעדע.

§

טאג - קלאנגען

ביי פערמאַכטע טירען...

פרעהט זיך באַליטער קצבים,
אויך פרנסה-לאָזע יודען,
אונזער כהלד וועט שוין מאַכען,
אז איהר בלייבען זאָלט צופרידען...

ווערען וועט איהר גיך געהאָלפען
יעדער איינער, פרוה, צו שפעט,
ווייל געגרינדעט די קהלה
האָט א „רעטונגס"-קאָמיטעט.

וואָס כ'וועט ווערען דאָרט בעשלאָסען
פון די פלל-טוער און גביר'ן,
בלייבען וועט א סוד א גרויסער
הינטער די פערמאַכטע טירען...

אָט אזוי האָט דאָך ר' לייבעלע
דאָרט געפסק'ענט בפרהסיה,
ווייל ער ווייס, ס'איז פיל געזונטער,
אז וואָס ווייטער איז די פרעסע....

צי דערגעפין וועט עפּעס ווערען?
וועט דער אָרעמער ווערען זאַט?
ווייס איך נישט... נאָר איינס איז זיכער
כ'ווערט געהערט דער עטאַט....

און נאָך איינס איז בײַ מיר זיכער,
ס'איז א פּנים, שוין בעשערט...
נעמט א זאַך אַרײַן די קהלה —
קומט בײַ איהר אַרויס פערקעהרט...

פרעהט זיך, אַלזאָ, איהר קבצנים,
סײַ פון לאָדז און פון דער פרעמד,
נאָר א דאַנק דער לאָדזער קהלה
געהט דער קריזיס שוין צו ענד!...

ס'דאַרף די קהלה אַזאַ מזל,
ווייל זי אַרבײַט נאָר געטריי,
ווען זי וויל פערטײַלען קויהלען —
ווערט שוין פרילינג, ווערט שוין מײַ

איצטער וויל זי העלפען יודען
פון דעם קריזיס, צרות, פּײַן,
ביז די קהלה וועט אײַך העלפען
וועט קיין קריזיס מעהר נישט זײַן...

גראַף קאַלי

טעאַטער און קונסט

היינט גרויסער נאַכמיטאָג-קאָנצערט

הײַנט דינסטאָג 3.30 נאָכמיטאָג קומט פאָר אין פילהאַרמאָניע דער לאַנג ערוואַרטעטער נאָכמיטאָג-קאָנצערט פון פילהאַרמאָנישען אָרקעסטער, אַלס סאָליסט טרעט אַרויס דער בערימטער פּיאַניסט קלאַודיאָ אררוּאָ.

און דער ערשטער העלפט וועט דער פילהאַרמאָנישער אָרקעסטער אונטער דער לייטונג פון בעקאַנטען דיריגענט וואַלעריאַן בערדיאַיעוו אויספיהרען וועבער'ס איבערטורע צו דער אָפּערע „דער פרײַער שיסער", ווי אויך דוואָראַק'ס זימפאָניע „די נײַע וועלט".

יאַסעלע קאַלאַדני'ס צווייטער קאָנצערט

יאַסעלע קאַלאַדני ווע טראָגערשטאָג 9 אָוונער אויפטרעטען אין פילהאַרמאָניע מיט א צווייטען און געלעגענטליכען לעצטען קאָנצערט.

אויף זײַן דאָנערשטאָג'דיגען קאָנצערט וועט יאַסעלע קאַלאַדני אויספיהרען א פולשטענדיג נײַ פּראָגראַם, וואָס וועט בעשטעהן פון די שענסטע יודישע פאָלקס-לידער און פּאַראָדיעס. טעקסט איז דורך אזהם אליין צוזאַמענגעשטעלט

אײַנברוך אין א מאַנופאַקטור-געשעפט אין צענטער שטאָט

אויפגעשלאָסען דאָס טויער, דורכגעהאַקט א וואַנט, און אויף [illegible] אויטאָ אַוועקגעפיהרט די גע'גנב'עטע סחורות

(§) נעכטען איז די אויספאָרשונגס-מאַכט אַנאַנצירט געוואָרען וועגען א דרייסטען אײַנברוך אין א מאַנופאַקטור געשעפט אויף פּעטריקאָווער 69.

אויפן 1-טען שטאָק געפינט זיך דאָרט דאָס מאַנופאַקטור-געשעפט פון נתן שפּירא און דערנעבען געפינט זיך א לעדיג צימער, פון וואַנען איין וואַנט גרענצט זיך מיט'ן מאַנופאַקטור-געשעפט.

פאַרגעגן נאַכט האָבען גנבים מיט דער הילף פון נאָכגעמאַכטע שליסלען זיך דערלאַנגט דורך'ן טויער פון הויז אין לעדיגען צימער און דורכגעהאַקט די וואַנט האָבען זיי אַרײַנגעקראָכען אין מאַנופאַקטור-געשעפט, וואו זיי האָבען אויסגעראַמט אַלע שופלאַדען פון דער ביוראָ און אויסגעפּלינדערט דאָס גאַנצע געשעפט צוזאַמען 20 זל. און אויך די וועקסלען און אַנדערע אַקטען אוי'ן אָרט.

נאָכ'ן האָבען זיי מיט'ן מיטגעבראַכטע זעק צונויפגעפּאַקט די סחורות און צוריק אַרויס מיט'ן זעלבען וועג פערשלאָסען נאָכדעם דאָס טויער מיט די נאָכגעמאַכטע שליסלען. פאַר'ן טויער האָט שוין געוואַרט א אויטאָ, אויף וועלכער זיי האָבען אויפגעלאָדענט די זעק מיט סחורה און זענען געלם געוואָרען. געשעפט בערעכענט דעם שאָדען אויף 10 טויזענד זל.

די אויספאָרשונגס-מאַכט האָט גלײַך אײַנגעאָרדנט א אָבלאַווע אין אַלע לאַגער מלינות, אָבער פון די גנבים איז דערווײַל קיין שפּור נישטאָ.

ווי מיר דערוויסען זיך, איז דער לעצטער מינוט, האָט פּאָליציי אַרעסטירט א רייהע פערדעכטיגע פּערזאָנען אין די מלינות, וואָס האָבען נישט געקענט אָפּגעבען זיכערע אַליבי און זענען געבליבען בעקאַנט דער פּאָליציי אַלס גנבים.

אָפענער בריף
צו דער לאָדזער יוד. קהלה

מיר בעטען אײַך אָפּצודרוקען אין אײַער חשוב'ער צײַטונג פאָלגענדען בריף פאַר וועלכען מיר דאַנקען אײַך פאָראויס.

שוין 6 וואָכען, ווי דער צווייטער קלייני הענדלער-פערײַן, אלטשטאָט 10, האָט אינטערווענירט בײַ דער לאָדזער יודישער געמינע וועגען אַרויסגעבען סובסידיעס אויף פּאַטענטען פאַר אונזערע אָרימסטע מיטגלידער, אָבער די גמינע האָט פערהאַרטענט, אז די מיטגלידער זאָלען אליין אָפּגעבען בּוטעס מיט בעשײַניגונגען פון אונזער פערײַן וועגען זייער אָרימקייט.

ביז דעם היינטיגען טאָג גיט די גמינע נישט קיין תשובה, הגם א סך טאָג שטעהערס האָט מען שוין געמאַכט פּראָטאָקאָלען פאַר'ן נישט-האָבען קיין פּאַטענטען.

עס זענען אויך געווען פאַלען, ווען מען האָט בײַ אַן אָרימען טאָג-שטעהער צוגענומען דאָס לעצטע ביסעל סחורה...

פרעגען מיר עפענטליך בײַ דער יודישער געמינע: ווי לאַנג וויל זי דאָס פערשלעפּען מיט אַרויסגעבען די סובסידיעס און ווען האָט זי בכלל בדעה צו ענט-פערען אונזערע מיטגלידער?

מיט אַכטונג
II קלײנהענדלער-פערײַן אַלטשטאָט 10

פּרעזעס: מענדעל מינץ,
סעקרעטאַר: פישעל פרענקעל

בראַנפעז, אדער א קויל אין קאָפּ!

שכור דערשאָסען נעכטען אַ סטרוזש אויף זשגאַוווסקאַ גאַס

(§) אויף דער זשגאַוווסקאַ גאַס האָט זיך נעכטען אָפּגעשפּילט אַבלוטיגער פאַרפאַל. אין הויז נומער 137 אויף דער זעלבער גאַס האַלט ווײַן און בראַנפען געשעפט א געוויסער וולאַדזימיערזש אַנ-דרעיעוו.

נעכטען 7 פרוה, בעת דאָס געשעפט איז נאָך געווען פערמאַכט, האָט עפּעס א שיכור גענומען קלאַפּען אין די טירען. זעהענדיג, אז מען עפענט איהם נישט, איז ער אַוועק אין דער וואָהנונג פון וועלכער מעדאַר מאַנקיעוויטש, וועלכער היט דאָס בראַנפען-געשעפט און פערלאַנגט פון איהם א פלעשעל בראַנ-פען. דער וועכטער האָט איהם ערקלערט אז לויט א פעראָרדנונג פון דער מאַכט טאָר מען קיין שילוּרים קיין בראַנפען נישט פערקויפען. דאָס האָט דעם שיכור אַרײַנגעבראַכט אין אַזאַ רציחה, אז ער האָט אַרויסגעכאַפּט א רעוואָלווער און אויסגעשאָסען פון דער נאָהענט און טאָ קישעווסקי, וועלכער איז אַנדערגעפאַלען אויף'ן אָרט אין פערלוירען דאָס בעוואוסטזײַן. די אַרויסגערופענע פּאָליציי האָט דעם שכור צוגענומען דעם רעוואָלווער און א געשמירטען אין קי-טען אָפּגעפיהרט איהם אין תפיסה.

דער דערשאָסענער איז אין א לעבענס-געפעהרליכען צושטאַנד אָפּגעפיהרט גע-וואָרען אין שפּיטאַל.

18-יעהריגער יוד. יונגערמאַן
בײַדט זיך איבער מיט א ראַזיר-מעסער די אָדערן פון האַנד

(§) אין די עלטערנס וואוינונג האָט זיך נעכטען מיט א ראַזיר-מעסער אי-בערגעשנימען די אָדערן פון האַנד, דער 18-יעהריגער מרדכי בוטענסקי. דער אַרויסגערופענער דאָקטאָר האָט איהם ערטײַלט הילף.

שווערע לאַגע אין דער זייד-אינדוסטריע

(§) דער זומער-אינדוסטריע און דער זײַד-אינדוסטריע שטעהט נאָך אינטער א פראַגע-צייכען. אין די פרוהערדיגע יאָהרען אין דער צײַט זענען שוין די פאַבריקען געווען אין פולען גאַנג. איצט אָבער שטעהן נאָך דער גרעסטער טייל פאַבריקען און די לאַגערן זענען איבער-פולט. און אַלגעמיין הערשט א דעפּי-טימיסטישע שטימונג.

פּרוּכטען אימפּאָרטערען געגען אײַנפיהרע א מאָנאָפּאָל אויף דרום-פּרוּכטען

(א) די סעקציע פון פּרוכטען-אימפּאָר-טערען בײַם היגען סוחרים-פערבאַנד האָט לעצטענס אַפּגעהאַלטען א פער-זאַמלונג, אויף וועלכער ס'איז בעהאַנ-דעלט געוואָרען די פראַגע וועגען אײַנ-פיהרען א פּישען מאָנאָפּאָל אויף טעה, קאַווע און דרום-פּרוכטען. אײַניגע רעד-נער האָבען זיך אַרויסגעזאָגט געגען אײַנ-פיהרען אַזאַ מאָנאָפּאָל, ווײַל דאָס וועט גורם זײַן צו העכערן די פּרײַזען פון די אַרטיקלען, וואָס איז בײַ דער איצטי-גער קריזיסישער צײַט נישט דערלאָזבאַר.

געוועהלט א נײַע פערוואַלטונג און ראַט
פון דער לאָדזער עלעקטראָוויניע

(ב) די טאָג איז פאָרגעקומען די אַל-געמיינע פערזאַמלונג פון די אַקציאָנע-רען פון דער לאָדזער עלעקטראָווניע און עס איז געוועהלט געוואָרען א נײַע פער-וואַלטונג און ראַט.

אין אויפזיכטס-ראַט איז אַנײַן מצד'ן שטאָט-ראַט שטאָט-פּרעזידענט זשעמיענ-צקי און פּרעזעס פון שטאָט-ראַט האַלצ-גרעבער, אין דער פערוואַלטונג — ווי-צע-פּרעזידענט נאַפּאָלסקי, לאַווניק קוק און ראַטמאַן פאַגאַנאָווסקי.

פאָרזיצער פון דער פערוואַלטונג איז געבליבען אינזש. סקולסקי, וויצע-פאָר-זיצער, ה. וויליאַם, ווײַטער איז נײַ געוועהלט געוואָרען אינזש. אומאַן, טאַלאַ-טשנא, פּראָקוגענטען, אינזש. דזשעניאַ-קאָווסקי, פערשעלאָווסקי און מאַצקע-וויטש.

בילדלעך פון ראַבינאַט
ער וויל זיך ג"ט'ן

געגוג רבי!, גענוג, און שוין...

אָט מיט אַזאַ פּזמון איז אַרײַנגעפאַ-לען צו א היגען מורה-הוראה — א מענש מיט א פאָר ברייטע אַקסלען, מיט א פעט און רויט פּנים, וואָס האָט זיך צו-זאַמענגעגאָסען מיט נאָך א רויטערען קאַרק. די פיס זענען געווען בעשטי-וועלט מיט א פאָר לאַקירטע שטיוועלען, פון וועלכע ס'האָבען אַפּיערגעקוקט א פאָר ווײַס-שוואַרצע געקעסטעלטע הוי-זען. אויפ'ן קאָפּ איז געזעסען פעסט פערדרוקט א גראַנאַט-היטעל מיט א גרוי-סען גלאַנציגען דאַשיק, פון וועלכען ס'איז אַרויסגעהאַנגען א שוואַרצע גע-דיכטע טשופרינע.

— רבי! — הויבט אָן דער מענש מיט'ן גרויסען דאַשיק, נאָך א מינוט שטילשווייגען — רבי! איהר הערט?— גענוג... און באַסטאַ. און, אז איך יאָ קיווה-ה, רש, זאָג „גענוג", וועט טאַקי זײַן גענוג, אַזוי אַז אַפילו דער סאַמע ראָדי-נער „פּאַן-בוג" אַליין וועט אויך גאָר-נישט העלפען... מײַן מאַמע זאָל מיר אַזוי לעבען און אַז איך יאָקיוו הערש שווער בײַ מײַן מאַמען, וועט איהר, מײַן קלאַפּטע, אַרײַן א רוח אין איהר...

זעהט דאָך דער רב, מיט וועמען ער האָט צו טון, ווערט ער בלאַס, הויבט אָן ציטערן, ווי א בלאַס, וויל אָנהויבען רעדען, האָט זיך איהם, ווי אויף צו להכעיס די צונג צוגעקלעפּט צום גו-מען. ער האָט זיך געשטאַרקט און אָנ-געהויבען:

— אָבער יונגערמאַן, איך פערשטעה דאָך אײַך נישט? וועמען מיינט איהר דאָס מיט אײַער „גענוג און באַסטאַ"? און וואָס ווילט איהר פון מיר?

— וואָס הייסט, וועמען איך מיין, רבי? מײַן קלאַפּטע, רבי, מיין איך, אָט אָ די, מיט וועמען איך האָב יענע וואָך התונה-געהאַט, — אוי רבי איהר הערט, — שפּרינגט ער אויף, ווי א ווילדע חיה, — ווען איך קריג זי איצט אַזוי אַרײַן אין מײַן תפילין-הענטעל... זי וואָלט אַפילו א פּישטש אויך נישט געטון.

— נו, וואָס ווילט איהר — וועט דער רב שוין אומגעדולדיג און רוקט זײַן אָפּ ווייטער אין ווינקעל.

— איך וויל, אַז איהר, רבי, זאָלט מיר געבען א גט אָפּ, אָט באַדיי שוין די מינוט.

— פאַרוואָס ווילט איהר זיך גט'ן?

— פאַרוואָס! איהר, רבי, פרעגט נאָך פאַרוואָס, איהר זענט דאָך יאָ א יודע פייפער, איהר זענט דאָך עפּעס א תורה-קעפּעל, דאַרפט איהר אַליין פערשטעהן מן הסתם, אַז איך געה מיך גט'ן, איז נישט אומישנע. נאָר וואָס זאָל איך לאַנג רעדען, פאַר וועמען זאָל איך מיך ווסטידזשען, איהר זענט דאָך אויך א... ווי זאָגט מען דאָס...

נו, יאָ, טאָ הערט, רבי, זי איז נישט געווען צו דער חתונה קיין... וויטישע.

— וואָס זאָגט איהר? — פרעגט דער רב און קוועטשט מיט די פּלייצעס.

— אוי, רבי, איהר ווייסט טאַקי נישט וואָס עס איז א וויטישע?..

— אָבער יונגערמאַן איך קען דאָך אײַך נישט געבען קיין גט, אַז אײַער ווײַב איז נישטאָ, וועמען וועט איהר גט'ן? הויבט זיך דער רב אָן בײַ איהם צו בעטען. — זײַט אַזוי גוט און קומט אַרויף מיט אײַער ווײַב, טילא וועט מען זעהן, וואָס עס איז דאָ צו טון.

דער מענש מיט די שמוציגע האָט זיך שנעל געלאָזט צו דער טיר געגעבען א האַסטיגען קלאַפּ אין צוגעזאָגט, אז מאָרגען וועט ער אַרויפקומען מיט זײַן קלאַפּטע זיך גט'ן.

למד.

אַרויספאָרערונגען פון ארץ-ישראל

עס איז דערהאַלטען געוואָרען אַ'ן ער-לויבניש אויף צו פאָהרען קיין ארץ ישראל פאַר שײַמאַן ברײַנדעל (שמוש-קים). די דערמאָנטע דאַרף זיך ווענדען אין א"י-אַמט (שרודמיעסקא 29 פון 10 ביז 1 פאָרמיטאָג) וועגען ערלעדיגען די רײַזע-פאָרמאַליטעטען.

די פערוואַלטונג פון דער

Bank Kupiecko-Kredytowy Spółdz.

w Łodzi z ogr. odp.

ZAWADZKA 11

מאַכט בעקאַנט, דאָס די

אַלגעמיינע פערזאַמלונג

פון די מיטגלידער קומט פאָר היינט דינסטאָג, ד. 2 לוטי 1932, (כ"ה שבט תרצ"ב) 4 א זייגער נאָכמ. אין זיץ-אָרט פון קאָאָפּעראַטיוו זאַוואַדזקאַ 11 מיט פאָלגענדען טאָג-אָרדנונג:

1) ערעפנונג, 2) וואַהלען פון פּרעזידיום, 3) פאָרלייענען דעם פּראָטאָקאָל פון דער פריהערדיגער אַלגעמיינער פערזאַמלונג, 4) א) פאָרלייענען דעם בילאַנס און רעכנונג פון ריוח און היזק, ב) בעריכט פון דער פערוואַלטונג פאַר'ן יאָהר 1931, ג) בעריכט פון אויפזיכטס-ראַט פאַר'ן יאָהר 1931, ד) ערטיילען א אַבסאָלוטאָריום דער פערוואַלטונג און אויפזיכטס-ראַט, 5) פערטיילונג פון ריוח. 6) בעשטעטיגען דעם בודזשעט אויפ'ן יאָהר 1932 7) בעשטעטיגען א ספּעציעלען פאָנד אויף קויפען א הויז, 8) בעשטעטי-גען צו קויפען א הויז אַלס זיץ-אָרט פון דער באַנק, 9) וואַהלען פון 2 מיטגלידער פון דער פערוואַלטונג און א פערטרעטער אויפ'ן אָרט פון די זּ פּטרעטענדע אין הסכם מיט'ן פּאַר. 10 פון סטאַטוט, 10) וואַהלען פון 5 מיטגלידער פון ראַט און 2 פערטרעטער אויפ'ן אָרט פון די אָפּטרע-טענדע איז הסכם מיט'ן פּאַר. 11 פון סטאַטוט.

די פערקריפּטע פרוי

שפּאַנענדער ראָמאַן פון יודישען פאַמיליען - לעבען אין פּוילען.

געשריבען ספּעציעל פאַר'ן „לאָדזשער טאָגעבלאַט"
פון לעאָן גאָלדמאַן

(46-טע פאָרטזעצונג)

18-טער קאַפּיטעל.

ראָס אנטלויפען

עפּעס א גערודער הינטער דער טיר האָט רויזעלע אויפגעוועקט פון דער טיפער פערטראַכטקײַט, אין וועלכער זי איז אַרײַנגעפאַלען נאָכדעם, ווי קופער איז אַוועקגעגאַנגען.

זי איז געוואָרען שרעקליך צעטומעלט, ווען זי האָט פלוצלונג ווידער דערזעהן העפּט ן.

די סצענע, וואָס האָט זיך אָפּגעשפּילט צווישען איהר און קופער'ן, האָט זי אויף א ווײַלע געמאַכט פערגעסען וועגען דעם פערברעכער, וועלכער איז ווידערגעקומען, כדי ווידער איהר צו פערביטערן דאָס לעבען.

מיט גרויסע, איבערראַשטע אויגען האָט זי געקוקט אויף זײַן שפּאָטיש-אויסגעקרומט פּנים.

— נו' איז וואָס, מײַן קינדז — האָט ער זיך אָנגערו-פען צו איהר און איז נעהנטער צוגעגאַנגען. — וואָס מאַכט אײַער מאַנגאַט? איז ער שוין אַוועקגעגאַנגען? אָ, איך ווייס, אז ער וועט באַלד צוריקקומען מיט זײַן אויטאָ און אײַך אַוועקפיהרען אין זײַן ווילע. האָ-האָ! ער איז א גרויסער נאַר, אויב ער מיינט, אז מיט אײַן ווערט וועט ער מיך פערטרײַבען פון דאַנען?

נו, זעהט איהר, ער איז אַוועקגעגאַנגען און איך בין ווידער דאָ.

ציטערענדיג פון מורא, איז רויזעלע צו צו דער טיר פון שכנות'דיגען צימער, וואו ערזשאַ איז געשלאָפען.

זי איז צוגעגאַנגען צו דעם בעטעל פון קינד און עס פערשטעלט, ווי זי וואָלט זיך געשראָקען, מ'זאָל עס נישט אַוועקנעמען פון איהר.

— הער הערכט! — האָט זי אויסגערופען — איך בעט אײַך, לאָזט צורוה מיך און מײַן קינד! איהר האָט דאָך געזעהן, אז איך האָב נישט געשיקט נאָך קופער'ן.

— אָט דאָס איז טאַקע אײַער גליק, — האָט הערכט געענטפערט און האָט מיט חוזק געשמייכעלט. — ווען איהר וואָלט אַרײַנגעפאַלען אין זײַנע הענד, וואָלטען מיר אײַך זעהר שנעל אַוועקגענומען פון איהם. מיר וואָלטען שוין גע-ווען געפינען די געהעריגע מיטלען דערצו. אָבער גענוג גערעדט דערוועגען! איצט מוזט איהר גלײַך אַוועק מיט מיר. איהר הערט! עס וועט אײַך נישט העלפען קיין דרײַ-העניש, איהר מוזט טון אזוי ווי מען הייסט אײַך!

— איהר האָט נישט קיין רעכט צו בעפעהלען מיט מיר, — האָט רויזעלע זיך אָנגענומען מיט מוט און האָט א זאָג געטון. — ווער זענט איהר דאָס, וואָס איהר גיט אַרויס בעפעהלען פאַר מיר.

הערכט איז אַביסעל איבערראַשט געוואָרען פון אַזאַ ספּראָך. ער האָט נישט ערוואַרט, אז די שוואַכע רויזעלע זאָל אַזוי ענטפערן. ער האָט זי אָפּגעמאָסטען מיט א בלי-צענדיגען בליק פון אויבען ביז אַראָפּ און ער האָט געענט-פערט:

— איך האָב פולשטענדיג רעכט זיך צו פערנעמען מיט אײַער גורל.

— פאַרוואָס? ווער גיט אײַך דאָס רעכט?

— אָ, עס איז דאָך צום לאַכען, — האָט דער פער-שוין זיך צושמייכעלט מיט א גיפטיג שמייכעלע. — איהר ווייסט נישט ווער עס גיט מיר דאָס רעכט? איהר ווערט דאָס ערשט איצט געוואויר?

— יאָ, איך ווייס באמת נישט ווער איהר זענט? איך ווייס נישט, ווי עס קומט, וואָס איהר האָט זיך צוגעטשעפּעט צו מײַן לעבען?

— ווייסט איהר נישט, אַז איך בין דער בעסטער פרײַנד פון לעאָן שאַטאַן.

ווערט איהר עס ערשט געוואָהר?

— אָ, יאָ, איך ווייס עס שוין פון לאַנג, — האָט רויזעלע טרויעריג א מאַך געטון מיט'ן קאָפּ. — אָבער איך קען נישט בעגרײַפען אײַער אומגעוועהנליכע חוצפה. עס קומט צו געהן א פרעמדער מענש און פיהרט זיך אויף גע-גען מיר אויף א פערברעכערישען אופן.

— איך האָב דאָך אײַך שוין איינמאָל געזאָגט, אז איך בין נישט קיין פרעמדער.

— יאָ, איהר זענט א פרעמדער.

— איך ערקלער אײַך, אז איך בין נישט קיין פרעמ-דער. איך האַנדעל אין נאָמען פון אײַער מאַן.

— ער איז שוין נישט מעהר מײַן מאַן.

— עס איז א ליגענה. געזעצליך איז ער נאָך אַלץ אײַער מאַן. און פון איהם, ערקלער איך אײַך נאָכאַמאָל, האָב איך בעקריגען דעם אויפטראָג זיך צו פערנעמען מיט אײַער גורל.

— ער האָט גאַרנישט צו בעפעהלען אויף מיר.

— אַזוי זאָגט איהר?

— יאָ, אַזוי זאָג איך. און נישט בלויז איך זאָג, נאָר איך פערלאַנג אין זײַן נאָמען, איהר זאָלט ת'כף ומיד פער-לאָזען די שטוב, אין וועלכער איהר געפינט זיך יעצט און געהן מיט מיר.

— האָט רחמנות אויף מיר, אויף מײַן קינד. זעהט ווי שלעכט עס זעהט אויס, עס איז ערשט נישט לאַנג אַזוי קראַנק געווען.

— איך ווייס נישט, וואָס איהר ווילט אַזוי. אײַער קינד וועט גאַרנישט געשעהן. פערקעהרט, עס וועט האָבען נעבען אײַער אַלץ דאָס נויטיגע, פון דעם שענסטען און פון דעם בעסטען. אויך איהר וועט זיך נישט דאַרפען אַרומשלע-פען איבער פרעמדע שטובען און עסען א דאַך איבער'ן קאָפּ. איהר וועט האָבען א הערליכע רײַכע וואוינונג עריגעץ בײַ'ן ים, אין דער שענסטער געגענד. און עס וועט אײַך קיין שום זאַך נישט פעהלען. כבוד, געלד, רײַכטום, אַלץ אַלץ וועט איהר האָבען.

רויזעלע האָט געשוויגען. מיט עקעל און אונגעדולד האָט זי געהערט זײַנע ווערטער. זי האָט געהאַלטען אַראָפּ-געלאָזט די אויגען צו דער ערד און זײַנע ווערטער האָבען ווי מיט שאַרפע נאָדלען געביסען איהר מוח. זי האָט גע-וואָלט אַנ'עפּען טון א פּאַר אויגען פול מיט האַס און א גע-שרײַ געטון מיט א טיפער, שנײַדיגער שטים:

— אַרויס פון דאַנען! איהר נידריגער פערברעכער! ליבער דעם טויט זיך נעמען. אײַדער אָנקוקען אײַער פּנים צו!

(פאָרטזעצונג קומט)

מיר פערבעטען אַלע אויף די

„ווייסע וואָך"

וואָס מיר אָרדענען איין לויט דעם מוסטער פון אויסלאַנד, בעת וועלכער יעדער
האט די מעגליכקייט זיך איינצושאַפען ליוועוואַנט און וועש

צו זעהר נידריגע פרייזען

אָנהויב פון דעם 3-טען לוטי ה. י.

KONSUM
BEI DER „WIDZEWSKA MANUFAKTURA" S.A.
ROKICIŃSKA 54. Zufahrt mit den Strassenbahnen № 10 & 16

Zarząd Oddziału Łódzkiego Polskiego Czerwonego Krzyża

podaje do wiadomości, że w dniu 12 lutego o godz. 8. min. 30 wieczorem w sali Giełdy Łódzkiej, Piotrkowska 96, odbędzie się

WALNE ZGROMADZENIE CZŁONKóW

Porządek dzienny:

1. Zagajenie i wybór Prezydjum Walnego Zgromadzenia. 2. Odczytanie protokułu z ostatniego Walnego Zgromadzenia. 3. Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania kasowego i bilansu za 1931 r. 4. Uchwalenie preliminarza budżetowego i programu prac na r. 1932. 5. Uzupełniające wybory członków Zarządu Oddziału na r. 1931. 6. Wybór delegatów na Walne Zgromadzenie Okręgu. 7. Załatwienie wniosków, przedstawionych zgodnie z § 23 p F. statutu.

UWAGA: *udział* w zgromadzeniu mogą brać członkowie honorowi, dożywotni i rzeczywiści. Jako dowód członkostwa służy legitymacja za r. 1931.

ZARZĄD.

PORADNIA WENEROLOGICZNA

פון דאָקטוירים ספעציאַליסטען
1 זאַוואַדזקאַ 1.
נאָר פאַר ווענערישע הויט-קראַנקהייטען און מענער-שוועכע אַנאַליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפער. קאָנסיליום מיט ספעציאַליסטען פון אוראלאגישע און נערוועז-קראַנקהייטען.
קווארץ-לאַמפּ-עלעקטרישער הייל-קאַבינעט • קאָסמעטיק.
טעגליך פון 8 פריה ביז 9 אָוועבד
זונטאָג פון 9 פריה ביז 2 נאָכמ.
באַזונדערע װאַרטע-צימער פאַר פרויען.
וויזיט 3 זלאָטעס

שלאָסעריי-אַרבייט פאַר
וואוינונג
געשעפט
פאַבריק
פיהרט אויס ביליג
J. REDER
קאָנסטאַנטינער 13,
(רוג זאַכאָדניע).

עס ווערט אָנגענומען דער אַבאָנאַמענט
אויפ'ן צווייטען יאָהרגאַנג (1932) פון די

ייווא-בלעטער

חודש-/ ריפט פון יודישען וויסענשאַפטליכען אינסטיטוט

מיט שטענדיגע אָפּטיילונגען פאַר געשיכטע, עקאָנאָמיק און סטאַטיסטיק, שפּראַך- און ליטעראַטור-פאָרשונג, פאָלקלאָר, פסיכאָלאָגיע און פּעדאַגאָגיק, אינפאָרמאַציעס וועגען דער אַרבייט פון ייוואָ און וועגען אויפטוען פון דער וויסענשאַפט אין אַלגעמיין. די שריפט דערשיינט 10 מאָל אין יאָהר (אויסער יוני און יולי) אין ביכער צו 6 דרוקבויגען.

דער אַבאָנאַמענט-פּרייז בעטרעפט:

אין פּוילען—2.50 גילדען אַ יאָהר, (מען קען דאָס געלט איינצאָהלען אויך אין 4 ראַטעס צום 1. יאַנואַר—7 ג', צום 1. אַפּריל 6 ג' צום 1. יולי—6 ג', צום 1. סעפּט. 6 ג'. אין אויסלאַנד—3.50 דאָלאַר (אין ראַטעס: צום 1. יאַנואַר—1.25 דאָלאַר, צום אַפּריל — 0.75 ד', צום 1-טען יולי — 0.75 ד', צום 1-טען סעפּטעמבער — 75 פאַר מיטגלידער און געזעלשאַפטען „פריינד פון ייוואָ": אין פּוילען - 18 ג' אין ראַטעס צום 1. יאַנואַר 6 ג', צום 1. אַפּריל—4 ג', צום 1. יולי—4 ג', צום 1. סעפּט. 4 ג' אין אויסלאַנד—2.75 ד', (אין ראַטעס: (צום 1-טן יאַנואַר—1 ד', צום 1-טן אַפּריל. 0.50 ד', צום 1-טן יולי—0.50 ד', צום 1-טען סעפּטעמבער – 0.50 ד').

אין איינצעל-פאַרקויף ווערט דער זשורנאַל נישט אַרויסגעלאָזט.

Jiwo-Bleter, Zydowski Instytut Nauk.wy, W. Pohulanka 18, Wilno. P. K. O. 80.839'6

אַבאָנירט לעזט דאָס
לאָדזשער טאַגעבלאַט

אַכטונג
זאָקן-פאַבריקאַנטן
אַ סענסאַציאָנעלע ערפינדונג אין דער זאָקען- און שטרימף-דרוקעריי. מוסטער'ס שיק איך אַרויס לויט'ן וואונש, די צאָהל פון פאַרבענ-שטעלונג שפּילט קיין ראָלע. רעקאָרדמעסיגע שנעלע ליפערונג. אָפּ :רטן אונטער „Automat № 1" אָפּצוגעבען אין אַדמ. פון „ל. ט." 500

וויכטיג פאַר עמיגראַנטן
און פאַר אינטערעסירטע פערזאָנען
פון דער ענגלישער שפּראַך
איך לערן אויס גרינדליך
ענגליש
אין פערלויף פון 3 מאָנאַטען
לימאַנאָווסקיעגאָ 25, אָפיצינע, 2. שטאָק, 2-טער איינגאַנג, וואוינונג 70. 498

צו פערדינגען
3 שטובען און קוך
מיט אַלע בעקוועמליכקייטען. צו ערפאַהרען אַלעי 1-טער מאַי 17, וואוינונג 1.

Akwizytorzy(ki)
do ratalnej sprzedaży wyżymaczek, kompletów aluminiowych, platerów, innych — poszukiwani. Oferty „Wap" Biuro Pietraszek, Warszawa, Marszałkowska 115.

א פראַוויניק
מיט גוטע רעפערענצען זוכט צו פיהרען די אַדמיניסטראַציע אין א הויז אַפּילו געגען העכערע איינצאָהלונג (קאַוציע) ע ווענטועל נור מעלדונג-פיהרונג. אַדרעס צו ערפאַהרען אין אַדמיניסטראַציע פון „ל. ט." 501

אַ צימער מיט קוך
איבערצוגעבען. ערפאַהרען גדאַנסקאַ 19, וו. 3.

אַ זיידענע קאָמבינאַציע 11.50 זל.
ROBOTA RĘCZNA האַנד-אַרבייט
לויט די לעצטע מאָדע אויסגעפיהרט
אויך נעמט מען צו שטיקען און בייצן זיידענע נאַכט-העמדער און אַנד. וועש צו ביליגע פרייזען, ביי בלייוויס, זאַוואַדזקאַ 27, לינקס, 2 שטאָק

דיבור קשה לעינא
וקשה לראש (נדרים מ"א)
טון דאַרף מען און ניט רעדען!

אַלע יודען ערלעדיגען דעריבער זייערע רעכטס-ענינים נאָר אין דעם אונטען אָנגעגעבענעם ביוראָ, וואו ס'ווערען רעדאַגירט און ערלעדיגט לויט'ן אוסטאַווע: פּאַדאַניעס אין שטייער און מיליטער-ענינים, סקאַרגעס און אַפּעלאַציעס אין ציווילע קאַרנע ספּראַוועס ווי אויך פּר. שותפות-אַקטען, דזשערזשאַוועס, ווילאַנטשעניעס א. ז. וו. קלויזולעס און זאַבעזפּיעטשעניעס אויף אַלע שטעט אין פּוילען.

דאָס ביוראָ שיקט אַרויס: מאָניטען, רעדאַגירט אין געהעריגען טאָן, וועלכע ברענגען אַ געזיכערטען ערפאָלג.

ספּעציעלע אָפּטיילונג פאַר אינקאַסאָ פון פּראָטעסטירטע וועקסלען און אָפענע חובות אויך אויף דער פּראָווינץ ביי דער מיטבעטייליגונג פון רוטינירטע און ענערגישע אינקאַסענטען.

רעכט'ס-קאָנסולענט
י. ח. בוזין, לאָדז, אַגראַדאָוואַ 3
טעל. 191-43

פון דער סדרה
ס'איז ערשינען דאָס פיינסטע ספר'ל „פון דער סדרה", וועלכעס נעמט אַרום די סדרות: שמות וארא, בא, בשלח, יתרו. די פריהערדיגע העפטע נעמען אַרום דאָס גאַנצע ספר בראשית. צו בעקומען אין די לאָדזשער בוכהאַנדלונגען און ביים אַרויסגעבער פ. גליקסמאַן, לאָדז זאַוואַדזקאַ 16א.

ביטשריפטען - ביוראָ
"VIRTUS"
1 זאַוואַדזקאַ 1
נעמט אָן איבערשרייבונגען, איבערזעצונגען אין אַלע שפּראַכען. ערלעדיגט אַלע אַרט ביטשריפטען אין אַלע אורזשאָנדאָווע אינסטאַנצען סקאַרגעס, אַפּעלאַציעס, רעקורסען, זאַבעזפּיעטשעניעס, ווילאַנטשעניעס, קלאַוזולעס, ערטיילט עצות וועגען היפּאָטעקען און עקזעקוציאָנס-ענינים צו ביליגע פּרייזען. רעעלע און שנעלע אויספיהרונג. ערשטקלאַסיגע רעפערענצען.

טוך- און קאָרט-לאַגער
Sz Maroko
לאָדז, נאַוראָמיעסקאַ № 2
פּראָנט 1-טער שטאָק, טעל. 159-48.
עמפּפעהלט צום הערבסט און ווינטער סעזאָן אַ גרויסען אויסוואַהל פון די נייעסטע בעסטע דאַמען- און הערען-שטאָפען
בעמ.: פאַר שניידער ספּעציעלער ראַבאַט

צו דינגען און פערדינגען
פערשידענע וואוינונגען אין אַלטע און נייע הייזער מיט אַלע בעקוועמליכקייטען אויף מאָנאַטליכע דירה-געלד, געזעלשער. געשעפטען און פאַבריקס לאָקאַלען מעבלירטע צימערן, הייזער, ווילעס. פּלעצער פון פערשידענע פרייזען קויפט און פאַר קויפט יעדער דורך די ביוראָ

„LOKUM"

וואָס ערלעדיגט פּינקטליך און סאָליד.
אינהאַבער: יוסף קאַרמעסער עט קאַמפּ.
אינפאָרמאַציעס ווערען ערטיילט אומזיסט
פּיעטריקאָווער 62, פּראָנט, 2 שטאָק
טעלעפאָן 166-15 אָנזען פון 8 ביז 8 אָוונט

Z kaucją poszukuję odpowiednią posadę, wymaganie skromne. Oferty sub. „energiczny" w redakcji pisma. 1246

טאַנץ-שולע
פון ד. פרידוואַלד פּאָלודניאָוואַ 10
מאַכט בעקאַנט, אַז דעם 18-טען ד. ח. האָט זיך אָנגעהויבען
אַ קורס פאַר אנפאַנגער
שילער און שילערינס ווערען נאָך אָנגענומען מיט אַכטונג
דיפּלאָמירטער טאַנץ-לעהרער
ד. פרידוואַלד, פּאָלודנ. 10
בעמ. ס'ווערט אָרגאַניזירט אַ ספּעציעלער קורס פאַר לאַנג-געקליידעטע יוגענטליכע

טיול-גאַרדינען
מיט פּילעי לעצטע מאָדע פיהרט אויס ביליג בלייוויס. זאַוואַדזקאַ 27, לינקס 2-טער שטאָק.

שרייבען שעהן און שנעל
לערנט אויס דער בעריהמטער קאַליגראַף ל. בערמאַן אין 15 לעקציעס. אויך ווערט אויסגעלערנט גוט שרייבען אַ יודישען בריף אין 15 טעג, אַפּילו דעם וואָס קען גאָרניט. די עלטער שפּילט קיין ראָלע ניט.
זאַוואַדזקאַ 19 1 שט., פר.

קלאַנג-קינא
ZACHĘTA
זגיערזשער-גאַס 26.

היינט און ווייטערע טעג!
דער גרעסטער קלאַנג-רעדעוודיגער-פילם פון דער אינלענדישער פּראָדוקציע לויט די נאָוועלע פון הענריק שיענקעוויטש
„יאַנקאָ מוזיקאַנט"
אין די הויפּט-ראָלען:
Marja Malicka, Witold Conti, A. Dymsza, Kazimierz Krukowski
אויסערן פּראָגראַם: פּאַקס קלאַנג ביילאַגע.
דער נאָהנטסטער פּראָגראַם: „האַי-טאַנג"
אָנהויב פון די פאָרשטעלונגען: טעגליך פון 4 נ.מ. שבת, זונטאָג און חגאות 12 אַ זייגער מיטאָג. דער זאַל איז גוט בעהייצט.

פערשרייבט!
אייערע קינדער וואָס לערנען אין פּוילישע שולען אין דעם ביליגע מוסטערהאַפטען רעליג. בית ספר פאַר קינדער וואָס לערנען אין פּויל. שול

„תורה ודת"
פּלאַץ וואָלנאָשטשי 6 (נייע שטאָט)

פאַר קינדער פון 5-14 יאָהר דאָס לעהר פּראָגראַם פון תורה ודת נעמט אַרום אַ קורס פון אַלערליי למודי קודש (עברי, חומש, רש"י, נ"ך דינים, משניות, גמרא, קריאת התורה, העברעאישע שפּראַך, יוד. געשיכטע א. ז.
און אַלעס וואָס אַ יודיש קינד דאַרף צו וויסען
דאָס לעהר פּערסאָנאַל בעשטעהט פון די בעסטע פּעדאַגאָגישע קרעפטען. צוליב'ן קריזיס הנחה-פּרייזען

דאָס עלעקטראָטעכנישע ביוראָ
Siła i Swiatło
פון וו. קרוקאָווסקי
פּאָלודניאָוואַ 23 טעלעפאָן 139-32

נעמט אָן דורכצופיהרען אינסטאַלאַציעס פון ליכט און קראַפט, קויפט און פערקויפט מאָטאָרען און ערלעדיגט אַלע אַרט עלעקטרישע איינריכטונגען אויף לייכטע בעדינגונגען.

ספּעציעלע ווערקשטאַט פאַר מאָטאָר-רעפּאַראַציעס
ביליג, רעעל, שנעל און פּינקטליך!

לאַנג-יעהריגער געריכטס-סעקרעטאַר
שרייבט און ערלעדיגט אַלערליי
ביטעס, אנקלאַגעס און קלאַוזולעס
— ספּעציאַליסט אין מיליטער-ענינים. —
שנעלער אויסקויף פון פּאַטענטען און רעגיסטראַציע-קאַרטען אויפ'ן יאָהר 1932.
ב. מאַן, פּעטריקאָווער 10

אינזש. א. רוסאַק
געשוואוירענער דאָלמעטשער ביים קרייז-געריכט אין לאָדז
נאַרוטאָוויטשאַ 47, טעל. 245-08
פיהרט אויס איבערזעצונגען פון אַלע אַרט אַקטען, דאָקומענטען און קאָרעספּאָנדענץ.

אַבאָנאַמענטס-פּרייז: פאַר 1 חודש אין פּוילען 5 זלאָטים, אין פראַנקרייך און בעלגיען—20 פראַנק, אין אַנדערע לענדער 1.25 | אַנאָנסען-פּרייז: פאַר אויסלענדישע אַנאָנסען 100% טייערער. אויסער דער שטאָט מיט 50 טייערער. פון די פּרייזען ווערט נישט אָראָפּגערעכנט קיין ראַבאַט. פאַר אַ מילימעטער-שורה פאַר'ן טעקסט 16 גר. פרייטאָג 24 גר., אין טעקסט 40 גר. פרייטאָג 60 גר. נאָכ'ן טעקסט 12 גר. פרייטאָג 18 גר.

Odpowiedzialny Red.-wydawca: [signature]